

Hart voor Dieren

Het magazine voor alle dierenvrienden

www.hartvoordieren.nl

Goed om te weten Wat je kat aan de dierenarts wil vragen

Blz. 30

Drukte bij het
voerhuisje Blz. 44

Er is genoeg voor iedereen

Info Blz. 42

Zijn wortels wel gezond?

Blz. 62

Waarom de kip een fijn huisdier is

De Europese nerts Blz. 50

Redding voor dit zeldzame dier

Bob en zijn beste vrienden

Blz. 34

**Hart voor
Dieren is
vernieuwd!**

Blz. 20

Zo herken je foute organisaties

Wie helpt ons, en wie niet?

Nederland

BP 8

Heb je een pup?
Vraag een
GRATIS Golden Retriever
puppypakket aan via
info.nld@royalcanin.com

De Golden Retriever

ROYAL CANIN® is a registered trademark

ROYAL CANIN

Is jouw
Golden Retriever
ook intelligent,
vol zelfvertrouwen
en graag bij je?

Deze vriendelijke hond bezit een enorme werklust en heeft daarom de juiste voeding nodig die hem helpt om zijn leven lang fit te blijven en een gezond gewicht te behouden. De dichte, ondoordringbare vacht houdt warmte en vocht vast en heeft daarom extra aandacht in de voeding nodig.

Royal Canin Golden Retriever gezondheidsvoeding sluit naadloos aan bij deze specifieke voedingsbehoefte en ondersteunt een gezonde hartfunctie. Meer weten? Kijk op www.royalcanin.nl/goldenretriever.

Iedere hond verdient zijn eigen Royal Canin

Royal Canin Nederland BV • Postbus 63 - 5460 AB Veghel
Royal Canin Kenniscentrum • Tel. 0413 318 400 • info.nld@royalcanin.com

royalcanin.nl

NIQUE ALLSOPP
HOOFDREDACTEUR

> Lieve lezers

We staan vlak voor de jaarwisseling. Buiten is het koud en misschien zelfs al wit. Bij een boswandeling kun je toch ook nu nog veel dieren en hun sporen aantreffen, als je je hond tenminste aangeliend houdt. De sporen van de nerts zal je echter niet vinden, hij is een van de zeldzaamste

zoogdieren in Europa. Lees hoe je hem toch kunt helpen op blz. 50. Wie ook andere dieren wil helpen, doet er goed aan zich grondig te laten informeren. Helaas zijn namelijk niet alle dierenbeschermers te vertrouwen. Wie echt goed doet en wie niet, dat lees je vanaf blz. 20.

20

68

74

44

34

> Januari 2016

De coverthema's zijn met een aangegeven

ACTUEEL

- 04 Foto's van de maand**
Gelukkig zijn er deze helpers
- 10 Nieuws & agenda**
Nieuws uit de dierenwereld
- 16 Mensen en dieren**
Dwergspits Jiff Pom is miljonair
- 20 Wie helpt en wie wordt rijk?**
Zo herken je foute dierenbeschermers
- 44 Drukke bij het voerhuisje**
Geef genoeg voor iedereen
- 74 Beestenweetjes**
Bijzondere feiten uit het dierenrijk

KENNIS

- 30 Over de kat**
Vragen van de kat aan de dierenarts
- 38 Over de hond**
Tips: Welke honden hebben kleding nodig? Voeding: Bedelen om lekkers in de kerstvakantie
- 42 Vragen aan de dierenarts**
Vragen en antwoorden over cavia, muis, vogel & co.
- 48 Beleef de natuur**
Prachtig gekleurde paddenstoelen en sneeuwkllokjes

- 62 Lang leven de kip!**
Waarom kippen fijne huisdieren zijn
- 70 De 10**
Levende fossielen

BESCHERMING

- 50 De Europese Nerts**
Redding voor een bedreigd dier
- 52 Bescherming in het kort**
Koe op toernee tegen export buiten de EU en 367 geredde honden
- 64 Asielhonden van de maand**
Raisa en Jef snakken naar een thuis
- 68 Asielkatten van de maand**
Wie helpt Witteke, Bolleke en Mopske aan een verwenmens?

- 74 Reportage**
Orang-oetan baby Kebaco - terug naar de jungle

VERMAAK

- 14 Drie keer een hart voor dieren**
Dorp haalt geld op voor zieke hond + bezoekpaarden voor senioren + knuffelbaar koppel
- 26 Kattenverhaal**
Brom kwam, zag en overwon
- 34 Dierenvriendschappen**
Bob en zijn maatjes

- 40 Mijn oudje**
Zorgen om Balou zijn voorbij
- 58 Voor jou, lieverd!**
Cadeaus voor mensen en dieren
- 61 Pet Holiday**
Oppassers gezocht
- 80 Beest in Beeld**

-
- 18 Abonnee worden**
 - 37 Op het spreekuur**
 - 43 Vlooiemarkt**
 - 54 Vraag en antwoord**
 - 57 Column Lotgevallen**
 - 67 Puzzel**
 - 73 Colofon**
 - 79 Lezersbrieven**
 - 82 Volgende maand**

Gelukkig **ZIJN ER DEZE MENSEN**

Wat fijn dat er zulke mensen zijn. Ze werken in een asiel voor mishandelde ezels, ze zorgen voor verweesde vlerhondbaby's en geven een bibberend jong zwijn een truitje.

Groene weiden voor arme ezels

Zubiëna, Italië - De 120 dieren in het 'Rifugio degli Asinelli', het ezelsreservaat in Piemonte, hebben de jackpot gewonnen. Ze grazen op sappige weiden, slapen in ruime stallen en worden allemaal goed verzorgd door vrijwilligers en dierenartsen. Ze werden gered uit erbarmelijke omstandigheden. Ze waren geschonden en mishandeld. Ze moesten zware lasten dragen totdat ze vanuit Italië, Griekenland, Roemenië en andere landen in de opvang van de ezelsstichting terechtkwamen.

Voor de beheerder van het ezelparadijs, Barbara Massi (39), is de inzet voor dieren een roeping.

FOTOS: ANIMAL.PRESS/ASTRID BUCHNER (2)

Gevallen engelen in luiers

Australië - Een door teken overdraagbare ziekte raast door de rangen van de vleerhonden. De dode moeders vallen uit de bomen met hun baby's nog op de buik. Vrijwilligers van het Tolga Bat Hospitals verzamelen de baby's, geven hen medicijnen, vitaminen en een nieuwe enting tegen de ziekte. Ze wikkelen de kleintjes in doeken en bootsen daarmee de warmte van het nest en de omarming van hun moeders vleugels na.

Ashly Johnson en Amy Green werken als vrijwilligers in het weeshuis voor vleechonden. Elk jaar worden hier zo'n driehonderd baby's opgenomen, opgelapt en weer in het wild vrijgelaten.

FOTOS: ANIMAL PRESS/JÜRGEN FREUND/CATERS NEWS (2)

lets te groot voor op schoot - maar het jonge zwijn Günter knuffelt nog altijd heel graag met zijn pleegmoeder Angelika.

FOTOS: ANIMAL.PRESS/WILHELMA
STUTTGART/WERNER SCHMAEING

Een vrolijke en flitsende frisling

Wandelaars vonden de eenzame frisling in het bos. Het hulpeloze diertje was zijn familie kwijtgeraakt en stond er alleen voor. De boswachter speelde Günter, het jonge everzwijn, door naar het echtpaar Schmäing in Dillenburg. Omdat frislingen hun lichaamswarmte niet op peil kunnen houden zonder contact met hun moeder en broertjes en zusjes, regelde Angelika Schmäing een trui voor Günter. Wat een idee!

Raadsel rond afstamming Is de voorouder van onze huis- hond een Aziaat?

Wereldwijd - Een onderzoeksteam van de Cornell Universiteit in Ithaca/New York heeft de vererving van meer dan 5.000 honden uit 38 landen geanalyseerd. Ze willen daarmee de oorsprong van de eerste huishonden op het spoor komen. In Centraal-Azië, Oost-Azië, India en Zuidwest-Azië konden wetenschappers onder dorpshonden de grootste genetische diversiteit vinden. Hieruit concluderen zij een nauwe relatie met de eerste honden. Dat de oorsprong van de Europese wolf in Centraal-Azië ligt, lijkt een verdere aanwijzing. Hij zou volgens experts de voorvader van onze huishonden zijn. Dit weerspreekt de huidige theorie.

IN CIJFERS

3.800 damherten leven er in de Amsterdamse Waterleidingduinen. Boswachters mogen de komende jaren duizenden damherten afschieten in de duingebieden tussen IJmuiden en Den Haag vanwege de groeiende populatie.

12.680 nakomelingen kan een enkele ongesteunde zwartkater in vijf jaar produceren. Reden genoeg om je kat, als deze ook buiten komt, te laten castreren/steriliseren. Jaarlijks sterven veel zwartkatten een vroegtijdige en nare dood.

103 honden van de dood gered

HONDENVLEESPRODUCENT SCHAKELT OVER OP RIJSTTEELT

Zuid-Korea/VS - Een hoopvolle redding, althans voor 103 honden in Zuid-Korea. De Mastiffs, Chihuahua's en Spaniëlkruisingen werden door de organisatie Humane Society (HSI) bevrijd uit een vleesboerderij. Gelukkig had de boer de dieren vrijwillig afgestaan. Met behulp van de organisatie stapt hij nu over op rijstteelt. "Ik hoop dat ook andere boeren in de toekomst de mogelijkheid krijgen om over te stappen naar een andere bron van inkomsten", vertelt hij. Dankzij intensief educatief werk en de veranderende mening van de samenleving over vleesboerderijen zijn er restaurants in de hoofdstad Seoul die geen hondenvlees meer op de menukaart zetten. De handel wordt daarmee echter maar nauwelijks gereguleerd. Volgens HSI zitten er ongeveer twee miljoen honden vast in de vleesindustrie. HSI voert campagne tegen puppyfarms en de hondenvleesindustrie. Meer info: www.humanesociety.org

FOTOS: © HENNING STRACK HANSEN, PHOTOGRAPHER WANGHUL KIM, PICTURE-ALLIANCE/DPA/DESIGN PICS/GEISLER-FOTOP/AP PHOTO, © RAMKI SREENIVASAN CONSERVATION, SHUTTERSTOCK/AN-NAVA/BILDAGENTUR ZOONAR GMBH/DESTINY WEDDINGSTUDIO/MURATARI/PONGMOJI, TIERGARTEN SCHÖNBRUNN (2), TIERPARK HELLABRUNN, POLICE NATIONALE, YANN HUBERT

Politiehond gedood

R.I.P. DIESEL

Parijs - Bij de politieacties in Parijs na de aanslagen van 13 november is een politie hond omgekomen. De zevenjarige Mechelse herder Diesel werd gedood toen hij de woning in Saint-Denis binnenging waar de terreurverdachten zich ophielden, zo meldde de Nationale Politie. Diesel was een zeven jaar oude Mechelse herder, die speciaal opgeleid was in het opsporen van explosieven.

TELEX

> Vergissing

Een hongerige beer had zich in de stad Chabarowsk in Rusland vergist in een winkelcentrum. 's Avonds brak hij in zijn zoektocht naar eten een winkelruit. Hij vond de uitgang, maar bij het vluchten werd hij door de politie neergeschoten.

> Blootgesteld

Tijdens een stierenvecht in Zaragoza werd een drijver geraakt door één van de hoorns van een stier. De hoorn van het dier raakte verstrikt in de broek van de man. Hem restte alleen nog een ontsnapping naar de tribune - zonder broek.

> Achtervolgd

Via #fieldworkfails# kun je op Twitter over 'ongelukjes' van wetenschappers lezen tijdens veldwerk. Zo had een onderzoeker bij een boom geplast. Ongelukkigwijze was dit in het territorium van een jaguar. Deze zag haar 'markering' als concurrentie en achtervolgde haar.

Haantjes aan lot overgelaten

Een kort en treurig bestaan

Haperswil/ Zwitserland - Een gepensioneerde man was zeer verbaasd toen hij op een zondagmorgen tijdens een wandeling in het bos een groot aantal hanen tegenkwam. Vrij lopende kippen zijn in niet ongewoon in het bos, maar 150 exemplaren en allemaal wit, dat was toch wel een verrassing. De plaatselijke politie kwam erbij, ving de hanen en bracht ze naar een opvangadres. De dierenarts stelde vast dat het om snelgroeiende kippen ging. Deze manier van fokken is puur om snel veel vlees te produceren. Helaas groeien de kippen door na de gebruikelijke vijf weken. Hun botjes en gewrichten begeven het onder hun gewicht en ze hebben veel pijn. De meeste hanen moesten worden geëuthanaseerd. De eigenaar kon worden opgepakt.

Comeback voor de boommarter

De boommarter is terug in Zuid-Limburg. Dat melden de organisaties ARK Natuurontwikkeling en Bionet Natuuronderzoek onlangs. Tijdens een zoektocht naar wilde katten in het diepe zuiden van Limburg werd meerdere malen een boommarter vastgelegd door een cameraval.

Vergiftigde olifanten

De afgelopen weken zijn er in het nationaal park van Zimbabwe olifanten ontdekt die vergiftigd waren met cyanide. De overheid heeft al veertig dode dieren gevonden. Deze manier van stropen is nieuw en zeer schadelijk, want naast de olifantenpopulatie lijdt ook het ecosysteem er flink onder.

Ruim 200 nieuwe dier- en plantensoorten

WWF bericht uit de Himalaya

Thimphu/Bhutan, Berlijn - Tijdens verschillende expedities gedurende de afgelopen zes jaar werden in Bhutan, India, Nepal, Myanmar en in het zuiden van Tibet wel meer dan 200 tot op heden onbekende dier- en plantensoorten ontdekt. Gevonden werden onder andere een niezende aap, een op het land lopende vis en een bruine kikker met diepbloauwe ogen. De blauwe slangenkopvis fascineert omdat hij lucht kan ademen, maar ook tot wel vier dagen buiten water kan overleven. Zijn vinnen kan hij gebruiken zich aan land voort te bewegen. De niezende aap is het enige nieuw ontdekte zoogdier. Hij moet steeds niezen wanneer het regent, omdat zijn neus de opening aan de bovenkant heeft. Om zich tegen de druppels te beschermen, verstopt hij zijn kopje tussen zijn benen. Het verslag van het WWF onderstreept de enorme bedreigingen waaraan de ecosystemen op het dak van de wereld zijn blootgesteld.

Wetenschappers weten niet waarom ze terug zijn

BULTRUGWALVIS HERONTDEKT NOORDZEE

Noordzee - Steeds meer bultruggen doen de Noordzee aan, nadat deze walvissoort eeuwenlang hier nooit is geweest. Zeven zijn er aangespoeld sinds 2003. Onlangs werd er weer eentje gesignaleerd, bij IJmuiden en Rotterdam. Wetenschappers weten niet zeker waarom bultruggen ineens

Siberische zwanen voorspellen een koude winter

VOGELS VERTREKKEN DIT JAAR VROEG

Europa - Soms zijn het slechts zogenaamde boerenwijsheden of spreekwoorden, maar even vaak zijn het geobserveerde en terugkerende natuurverschijnselen. Eentje ervan is momenteel te observeren: de zwanen zijn dit jaar opvallend vroeg vanuit hun broedgebied in het noorden van de Russische toendra richting Europa gevlogen. Een Russisch spreekwoord zegt daarover dat de zwanen de winter op hun vleugels brengen, omdat ze vooruit vliegen op het ijzige weer. "Als deze voorspelling klopt, wordt de winter dit jaar lang en ijzig koud", zegt biologe Dominic Cimiotti. De eerste Siberische zwaan kwam al 25 dagen eerder dan vorig jaar Engeland binnen. Ook in het noorden van Nederland en Duitsland zijn ze al gespot. Het blijft echter afwachten of het een reactie is op het toekomstige weer, of op de huidige temperaturen.

weer naar Nederland komen. In 1751 was de laatste 'bultrugstranding', daarna begonnen ze vanaf begin dit decennium weer te komen. Volgens zeeonderzoeker Mardik Leopold, heeft de walvisvaart de diersoort destijds gedecimeerd en neemt de populatie nu weer toe.

“ALTIJD DIGITAAL LEZEN”

TOT
1 APRIL 2016
GRATIS VOOR
ABONNEES

THUIS, ONDERWEG OF OP MIJN WERK. HET IS EEN UITKOMST...

WWW.HARTVOORDIEREN.NL/DIGITAAL

Uw favoriete magazine is nu ook digitaal te lezen op uw PC, Laptop, Tablet, Telefoon of Amazone Kindle E-reader. In de Appstore en Android Playstore hebben we eigen Apps voor tablet en mobiel, waardoor het nog makkelijker wordt om het magazine te vinden, te downloaden en te lezen. Ook als u niet verbonden bent met het internet. Digitaal lezen is voor abonnees tot 1 april 2016 helemaal gratis. Het magazine alleen nog maar digitaal lezen is ook mogelijk!

Ga snel naar www.hartvoordieren.nl/digitaal en ontdek de mogelijkheden.

leserauskunft

united kiosk™
smart reading

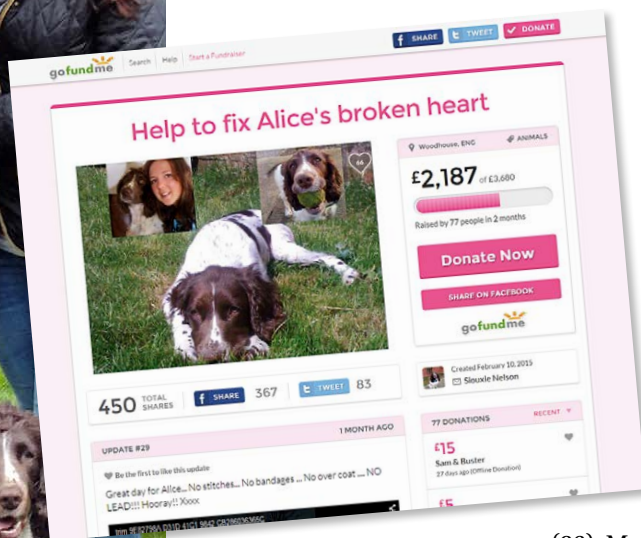
Iedereen is dol op Spaniel Alice

DORP REDT EEN HONDENLEVEN

Woodhouse Eaves is een klein dorp in het Engelse graafschap Leicestershire met mooie oude huizen, groene parken en bossen. Iedereen in het 1500 zielen tellende dorpje kent Alice: de drie jaar oude Springer Spaniel van het echtpaar Nelson is zo

vreundelijk tegen iedereen, dat zelfs de postbode haar in zijn hart heeft gesloten. Maar dit voorjaar was Alice opeens niet meer de oude. Ze rende amper nog achter haar bal aan en bij wandelingen liep ze hijgend achteraan. Toen Alice ook nog eens flauwviel vlak voor de huisdeur, raceten de Nelsons met haar naar de dierenkliniek. Daar viel de schokkende diagnose: het hart van Alice was zwak en klopte onregelmatig. De artsen gaven haar nog een maand als ze geen pacemaker kreeg. "Ik wist niet eens dat er pacemakers zijn voor honden", aldus Siouxie Nelson

bouwwakker en verpleegster te bescheiden zijn. Maar Siouxie gaf niet op. Ze plaatste een oproep op het internet en vroeg mensen hen te helpen met de operatiekosten. Met een sensationeel resultaat! Binnen een week hadden 77 inwoners van Woodhouse Eaves al 3.000 euro gestort op de speciale operatierekening voor Alice bij de dierenkliniek. "De rest konden we zelf ophoesten. We hebben meteen met grote spoed een operatiedatum vastgelegd." De operatie verliep succesvol. Drie maanden later rent Alice door de herfstbladeren achter haar bal aan, net zo fit en fanatiek als toen ze een puppy was. "We zijn ontzettend blij met de tweede kans die Alice kreeg en we zijn de mensen van het dorp enorm dankbaar", zegt Siouxie. "Over zeven jaar moet de batterij van de pacemaker vervangen worden. Door de crowdfunding hebben we nu zelfs genoeg geld om dat te laten doen en hoeven we ons geen zorgen te maken om ons hartendiefje."

De hartverscheurende oproep van de Nelsons voor hun hond had resultaat: de levensreddende operatie voor Alice werd betaald.

(26). Maar de hoop op een pacemaker vervloog al snel toen ze informeerde naar de kosten van de levensreddende operatie: ruim 5.000 euro. Te veel voor het jonge koppel, wiens inkomsten als

Net pluchen kuuffels

Ze knuffelen en spelen met elkaar en ze slapen samen in één mandje. De aparte vriendjes, het kleine uiltje Fuku en kitten Marimo, gedragen zich als zusjes uit hetzelfde nest. Kitten Marimo slaat speels, maar met ingetrokken nagels, op het verenkleed van haar maatje en laat zich dan op haar vallen als een sumoworstelaar. De twee wonen in het Hukulou-Café in het Japanse Osaka, één van de vele

Alice jaagt nu weer achter haar bal aan, net als voordat ze ziek werd.

kattencafés in het land. De woningen in de grote stad zijn vaak te klein om katten te houden. Wie snakt naar contact met katten, drinkt dan ook wat bij het café. De diervriendelijke eigenaar nam het uilenjong als weesje mee uit het bos. Het pluchen paartje is inmiddels een internethit in Japan. Honderdduizenden genoten van hun Youtube video.

Cheddar doet Caroline Jukes denken aan haar eigen paard, dat ze had toen ze een puber was.

Goed idee

Bezoekpaarden maken senioren gelukkig

‘Staat er echt een paard in de gang?’ moeten de bewoners van het bejaardenhuis Downs House in Petersfield gedacht hebben, toen ze opeens een pony ontdekten in de lobby. De kleine hoort bij het team van Pony Pals – in totaal drie mini-pony’s en een mini-ezel, die met hun begeleidster Caroline Seignot (27) bejaardenhuisen, hospices en buurthuizen bezoeken. Mr. Cheddar en zijn collega’s Super Noodles, Twiggy en Mr. Kipling zijn dan wel klein, de lol die ze de senioren bieden is groot. Caroline: “Sommige senioren strekken hun armen uit en zijn dolgelukkig de pony’s te zien. Zelfs bewoners die nooit met anderen praten, aaien de dieren.” Dankzij hun indoortraining kunnen de dieren ook mee in de lift en zelfs traplopen. “De pony’s zijn een mooi gespreksonderwerp voor alle mensen in het bejaardenhuis en hun familieleden en vrienden genieten ervan om te zien hoe de mensen opbloeien in het gezelschap van de pony’s”, weet Caroline. Bij velen komen er herinneringen naar boven – zoals bij Caroline Jukes: “Ik had een geweldig paard, maar mijn echtgenoot zat bij de marine en werd in Hongkong gestationeerd. Ik moest mijn lieveling achterlaten – en dat viel me echt net zo zwaar als afscheid te moeten nemen van mijn ouders”, vertelt de 90-jarige.

Wilde dieren als bewakers

Indonesië - De chef van een Indonesische antidrugseenheid wil gevangenen laten bewaken door haaien, piranha's en tijgers. Er worden al twee krokodillen bestudeerd om te kijken of ze agressief en sterk genoeg zijn voor de baan. Als die proef slaagt, wil de chef, Budi Waseso, er duidelend inzetten om ontsnappingen in de toekomst te voorkomen, schrijft persbureau Reuters. Toen hij daar vragen over kreeg, zei hij dat hij er over nadacht om de krokodillen te combineren met piranha's en zelfs tijgers.

WIST JE DIT?

Kate Winslet

... heeft altijd al varkens willen hebben. Voor haar veertigste verjaardag kreeg de bekende Britse actrice onlangs twee hangbuikzwijntjes cadeau. Een buurman van de Oscar winnende actrice van wie de twee dieren waren, raakte gewond, en omdat hij wist dat Kate dol is op varkens, werd in overleg de zorg van de twee zes maanden oude dieren aan haar overgedragen. Ze heeft ze 'Mable' en 'Socks' genoemd.

DIERENART ONTSLAGEN OM DOODSCHIETEN LEEUW

Italië - Een Italiaanse dierenarts is ontslagen omdat hij op safari in Afrika een leeuw doodschoot. Luciano Ponzetto plaatste onlangs een foto van enkele jaren geleden op Facebook, waarop hij poseert met een dode leeuw. Daarop ontstond een storm van kritiek en kreeg de dierenarts zelfs meerdere doodsb bedreigingen van boze Italianen. Volgens de man heeft hij niks verkeerd gedaan en had hij toestemming om het dier dood te schieten. Ook vindt hij dat zijn hobby jagen prima te combineren is met zijn beroep als dierenarts.

> Waar kleine hondjes groot in kunnen zijn

Hollywood/VS – Deze kleine Dwergspits is slechts 25 centimeter groot. Desondanks is Jiff Pom, want zo heet dit snoezige bolletje wol, een grote ster. Als acteur en model heeft hij onder

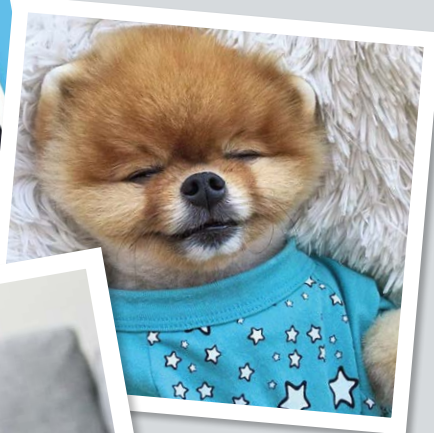
meer al een rol gehad in een muziekvideo van Katy Perry. Met zijn 1,8 miljoen Instagram-volgers laat hij veel menselijke collega's ver achter zich. Maar hij ziet er niet alleen mooi uit, hij heeft ook talent: hij kan op twee pootjes lopen (zowel voor als achter) en staat daarmee in het Guinness Book of Records. Hopelijk mag hij ook nog een beetje hond zijn.

SEA WORLD GEEFT EINDELIJK TOE

San Diego/VS – Sea World gaat eindelijk stoppen met de omstreden orkashows in San Diego. Dit besluit volgt op veel protesten over de behandeling van de dieren tijdens de voorstellingen. De shows in San Diego moeten in 2017 tot het verleden behoren. De organisatie krijgt sinds 2013 een flink aantal minder bezoekers door de documentaire 'Blackfish', waarin wordt getoond hoe orka's worden mishandeld in de Sea World-parken.

IMAGES/

Beren in de tuin

Florida/VS – De beer is los in Florida, tenminste in de tuin van de familie Weldes. Johnny Weldes is filmdierentrainer en heeft zich gespecialiseerd in beren. "Je leert ze het beste kennen als je met ze samenleeft", zegt hij. Zwemmen met een ijsbeer is niet voor iedereen, maar Johnny leert de babybeertjes Honey en Bruiser zelfs surfen. Wij zouden de dieren liever in het wild zien.

FOTOS: AKTIONTIER-BAUER, ANIMAL_PRESS/LAURENTIU GAROFEANU/BARCROFT USA (2), GETTY NBCUNIVERSAL.V. WRANGEL, INSTAGRAM.COM, JIFFPOM (3), S. FLASHMAN, ROKA/SHUTTERSTOCK

KIES JE CADEAU BIJ EEN JAARABONNEMENT

CADEAU 1

EEN ETA KRABBAAN

- Met sisal en speelmuis
- Kleur: beige
- Formaat: 60 cm

**Gratis
KRABBAAN**

..... of kies

CADEAU 2

**Gratis
KUSSEN**

EEN HONDEN- KUSSEN

- Twee extra hoezen. Incl. extra afritsbare en uitwasbare hoes!
- Kies uw kleur: zwart, aqua, crème, fuchsia
- Formaat: 100x70cm

..... of kies

**Gratis
WEGKRUIPZAK**

CADEAU 3

EEN BEEZTEES WEGKRUIPZAK

- Materiaal: pluche
- Kleur: beige / bruin
- Formaat: 46 x 30 cm

.....
GEEF EENS EEN ABONNEMENT CADEAU

Zo neem je een abonnement:

Stuur de antwoordkaart terug

ECHTE DIERENLIEFHEBBERS LEZEN HART VOOR DIEREN!

Geniet elke maand van prachtige dierenfoto's, tips en informatie over voeding, gezondheid en de opvoeding van jouw huisdier, indrukwekkende reportages over natuur en wildlife, handige weetjes over hobby- en boerderijdieren en natuurlijk de leukste abonneevordelen.

Neem een abonnement op Hart voor Dieren en kies een welkomstgeschenk naar keuze. Je betaalt voor een jaarabonnement (12 nummers) slechts € 39,50 i.p.v. € 47,40 in de winkel.

Als Hart voor Dieren-abonnee profiteer je van vele voordelen:

- Je krijgt het magazine automatisch thuisbezorgd.
- Je profiteert van speciale abonneevordelen.
- Je krijgt korting in de online shop.
- Je maakt als eerste kans op mooie prijzen.

Word ook fan van Hart voor Dieren

www.hartvoordieren.nl
www.hartvoordieren.be

LIEVER KORTING? MAAK
DAN EEN HALF JAAR
KENNIS MET HART VOOR
DIEREN VOOR SLECHTS €15
(I.P.V. €23,70 IN
DE WINKEL)

Korting

MEER KORTINGS-
ABONNEMENTEN VIND JE OP
HVD.MIJNTIJDSCRIFT.NET.

Abonnementen zijn tot wederopzegging na genoemde periode en daarna maandelijks opzegbaar. Cadeaubonnementen stoppen automatisch. Je aandeel in de verzendkosten van de cadeaus bedraagt voor het hondenkussen € 4,95 en voor de overige cadeaus € 3,65.

Kijk op: hvd.mijntijdschrift.net

of bel: 0800 – 0996606 (NL)

IEDEREEN VRAAGT OM *donaties*

MAAR WIE BESTEEDT HET GELD GOED?

Veel dierenbeschermers werken met hart en ziel en hebben ondersteuning nodig van het grote publiek. Voor anderen is dierenbescherming een winstgevend zakenmodel. Donateurs vinden het terecht vreselijk als men een beroep doet op hun medelijden om hen vervolgens te bedriegen. Dubieuze organisaties richten veel schade aan, want samen met hen raken ook dierenbeschermers die wél veel voor dieren betekenen in diskrediet.

Kerst is traditioneel een tijd van geven aan goede doelen. Natuurrampen, kinderarmoede, met uitsterven of mishandeling bedreigde dieren – er is op veel plaatsen hulp nodig en op veel plaatsen wordt die hulp ook geboden. Maar de goede doelen hebben wel ondersteuning nodig.

Ieder jaar worden we wel opgeschrikt door meldingen over verduistering van donatiegeld of berichten erover, bijvoorbeeld over hoeveel er daadwer-

kelijk aankomt bij projecten.

Dierenvrienden voelen zich bedrogen als hun geld zo goed als niets voor de dieren betekent, als het wordt belegd of in de administratie of het drukken van brochures wordt gestopt – om zo nog meer geld te genereren. Maar hoe scheid je het kaf van het koren? Zijn er mogelijkheden om er achter te komen wie wel zinvol bezig is en wie het geld overwegend in eigen zak steekt? En waar is er zelfs sprake van criminele activiteit?

Doneren brengt altijd een stukje vertrouwen met zich mee, maar er zijn objectieve criteria, dankzij oplettende organisaties en – voor velen een verassing – de Belastingdienst.

! Valkuil 1 – • Geschenken

Ondoorzichtige mailingsacties: Met name voor grote feestdagen verzenden sommige organisaties en verenigingen zogenaamde bedelbrieven, waarin bijzonder schrijnende gevallen

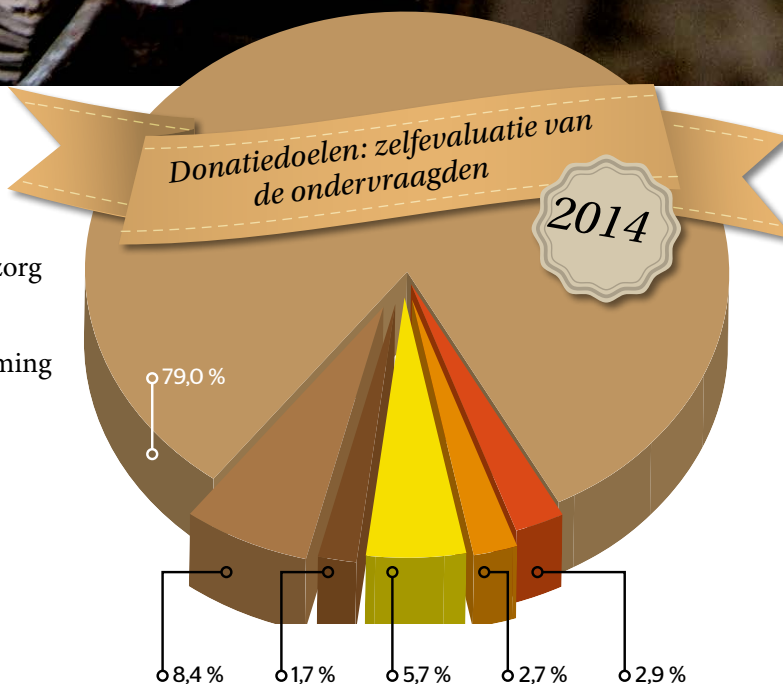
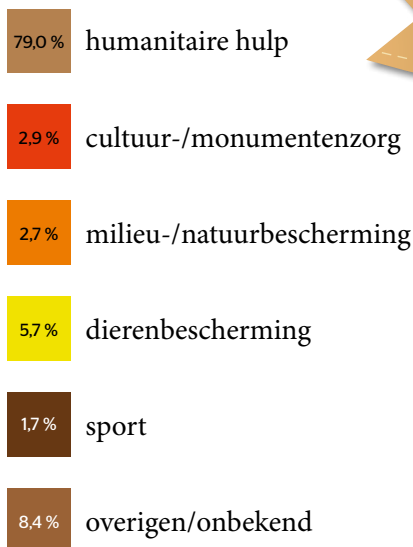
(bijvoorbeeld van animal hoarding) worden aangehaald – en arme dieren worden voorgesteld die in vreselijke omstandigheden moesten leven, nu gered zijn en voor veel geld medisch verzorgd en opgelapt moeten worden. Wie wil er in zo'n geval niet meteen helpen en op z'n minst een paar euro overmaken om dat grote leed te helpen verzachten? Vaak zitten er ook nog mooie adresstickers en/of een pen bij de brief. Menigeen voelt zich daardoor verplicht een tegenprestatie te

Kleine pups waarvan de blik medelijden opwekt. De één helpt ze, de ander verdient geld aan ze.

leveren. Stop! Je wilde toch helemaal geen pen kopen, maar dieren in nood helpen? Zo dacht ook een collega die zo'n brief kreeg. Ze probeerde het in de brief beschreven geval te onderzoeken, maar zonder details, zoals een exacte locatie, kon ze niet achterhalen of de situatie zich ooit daadwerkelijk had voorgedaan.

Reageer niet op bedelbrieven van organisaties, stichtingen of verenigingen waar ongevraagd cadeautjes bij zitten. →

‘Maar dierenvrienden gebruiken toch geen leed om ons te bedriegen?’, zal je misschien denken. Echte dierenvrienden absoluut niet. Dubieuze figuren gaat het om iets heel anders.

Ieder jaar is er een flinke taart te verdelen, want Nederlanders zijn zeer vrijgevig met zo’n 1,9 miljard euro. Een aanzienlijk deel daarvan, meestal rond de 12 procent, komt terecht bij dieren-, natuur- en milieubescherming. Maar wie krijgt het meeste van de dit grote stuk taart? Sommige (ook serieuze) organisaties geven opdracht aan agentschappen die zich hierin hebben gespecialiseerd, om zoveel mogelijk charitatieve giften binnen te halen. Het addertje onder het gras: Deze agentschappen krijgen meestal een aanzienlijke vergoeding, die niet zelden

hooger is dan het bedrag dat daadwerkelijk bij het beoogde project terechtkomt. Geen wonder dus dat de laatste jaren meer gedoneerd wordt aan kleine stichtingen en hulp ter plaatse. Tegelijkertijd daalden de inkomsten naar aanleiding van persoonlijk geadresseerde brieven met ongeveer een derde.

Naast adresstickers en dergelijke wordt er ook vaak gebruikt gemaakt van medelijden opwekkende of zelfs schokkende beelden om onze harten, maar vooral onze beurzen te openen.

Laten we onszelf niets wijs maken: De situatie in veel van onze varkens- en kippenstallen is erbarmelijk, dat is hij ook in de dodingsstations in Zuid- en Oost-Europa en bij gevallen van animal hoarding. Het is belangrijk dat hier een einde aan

Paarden die gered werden door dierenbeschermers en waarvan het onderhoud betaald moet worden. Dit kan alleen met donaties.

komt en dat deze misstanden aan het licht worden gebracht – maar niet met het doel er geld aan te verdienen.

! Valkuil 2 – • Opdringerigheid

De psychologische duim-schroeven: Een andere veel gebruikte valkuil is om ons op straat of voor de supermarkt ongevraagd nare foto’s onder de neus te duwen. Vaak gebeurt dit door mensen die precies weten welke zaken ze moeten aansnijden om met ons in gesprek te raken. “U houdt toch ook van dieren?” “Vindt u dat dieren zo moeten leven?” etc. Je voelt al aan je water dat hoe vaker je met ‘ja’ antwoordt, des te eerder je lid van iets gaat worden of geld gaat geven. In de kleine lettertjes staat soms dat dit voor wel twee jaar is. Het is in veel gevallen lastig om je terug te trekken en je bijdrage gaat voor het grootste deel als vergoeding naar de persoon die jou aansprak, niet naar de bescherming van dieren. **Laat je niets opdringen aan de deur of op straat en laat je nooit overrompelen.**

! Valkuil 3 – • Bedrog

Wat gebeurt er met de bijdragen en donaties? Soms worden er flinke diners en zelfs luxueuze feesten gedeclareerd door organisaties, zolang er maar enigszins aangetoond kan worden dat de gebeurtenissen ‘verdienste-lijk’ zouden kunnen zijn voor de toekomst van die organisaties. Maar het kan ‘crimineel’: Is er bijvoorbeeld een dierenasiel verbonden aan een fundraiser of feest, dan zouden de honden een nieuw dak boven hun hok krijgen, maar in de praktijk betekent het eerder een nieuwe veranda voor de voorzitter. Wat er uiteindelijk op de rekening komt te staan maakt de cateraar niets uit. Als hij zijn geld maar krijgt – plus een kleine bonus voor zijn discretie. Zulke dingen komen helaas voor, net als royale salarissen voor voorzitters en directeuren of doorlopende juridische bijstand – waarbij je je af moet vragen welke serieuze vereniging, organisatie of stichting constant juridisch advies nodig heeft.

De vele duizenden vrijwill-

Laat je niet verleiden tot een lidmaatschap of donatie op straat of aan de deur.

Ook deze katten kregen daadwerkelijk hulp. Ze waren half verhongerde zwervertjes.

den aangevraagd. Overigens kan een stichting of vereniging een ANBI-status hebben, en geregistreerd staan in het Register Goed Doelen, maar niet beoordeeld zijn door het CBF. Dat komt met name voor bij kleine stichtingen en verenigingen, omdat zij de vrij aanzienlijke kosten voor de beoordeling door het CBF niet kunnen of willen ophoesten.

Het CBF biedt een goede indicatie voor betrouwbaarheid, maar niet veel meer dan dat, vooral wat kleine instellingen betreft. →

Jaarverslag

In een jaarverslag legt een stichting of vereniging verantwoording af over het beleid dat er in het betreffende jaar is gevoerd. Het bevat een profiel van de organisatie, een visie van het bestuur en cijfers die betrekking hebben op de organisatie. Het financiële deel van een jaarverslag wordt jaarrekening genoemd. Een jaarverslag van een vereniging of stichting is bestemd voor leden en donateurs maar ook voor de gemeente (subsidie), adverteerders, sponsors, →

ligers en medewerkers, die elke cent die ze over hebben in de bescherming van dieren steken, en mensen die goedgegelovig geld geven, zijn terecht woedend als dergelijke zaken aan het licht komen. Maar dit soort ongerijmdheden bewijzen is vrij moeilijk. Er is echter een overheidsinstantie die niet opgeeft, ongeacht wat er bij komt kijken. De bekende maffioso Al Capone verdween niet achter de tralies wegens drugshandel of moord. Hij werd gepakt op belastingontduiking. Elke instelling (meestal een stichting of vereniging) die algemeen nut beoogt, mag zijn financiële middelen alleen aan een bepaald doel gebonden en in dienstbaarheid uitgeven. Daar gaan vaak interessante belastingvoordelen mee gepaard. Alleen al daarom zal een stichting of vereniging haar best doen om als ANBI (Algemeen Nut Beogende Instelling) te worden erkend. De besteding van donaties en de boekhouding van een ANBI wordt regelmatig gecontroleerd.

Geef bij voorkeur alleen geld aan instellingen die als ANBI zijn erkend.

Het CBF

Het CBF (Centraal Bureau Fondsenwerving) geeft informatie over goede doelen en bevordert verantwoorde fondsenwerving en bestedingen. Het CBF beoordeelt de instelling op bestuur, beleid, fondsenwerving, voorlichting en communicatie, besteding van de middelen, verslaggeving en verantwoording. Op de CBF website kun je controleren of een instelling is geregistreerd bij en/of beoordeeld door het CBF, al is dit in Nederland geen verplichting. Het CBF keurmerk is drie jaar geldig, daarna kan een herbeoordeling wor-

Een in het ijs vastgevroren zwaan wordt bevrijd.

Een meisje dat liever zelf een dier uitzoekt bij een opvang dan er één te kopen.

Zonder dierenbeschermers zou een hond zoals hierboven nooit een fijn thuis hebben gevonden.

subsidiegevers, financiers en andere belangstellenden. Niet alle stichtingen maken een jaarverslag. Krijg je er geen op aanvraag, wees dan sceptisch over de instelling.

Vraag om het jaarverslag met jaarrekening van het voorgaande jaar voordat je donateur/lid wordt van een stichting/vereniging.

Transparantie

Er is vast een goed doel dat je aan het hart gaat. Zet de stichting zich specifiek in voor dit doel? Of voert men algemeen campagne tegen dierenmis-handeling? Het is goed om duidelijkheid te verkrijgen.

Wil je een specifiek project ondersteunen? Noteer dit dan op de overschrijving. Dan mag het geld alleen voor dat doel gebruikt worden.

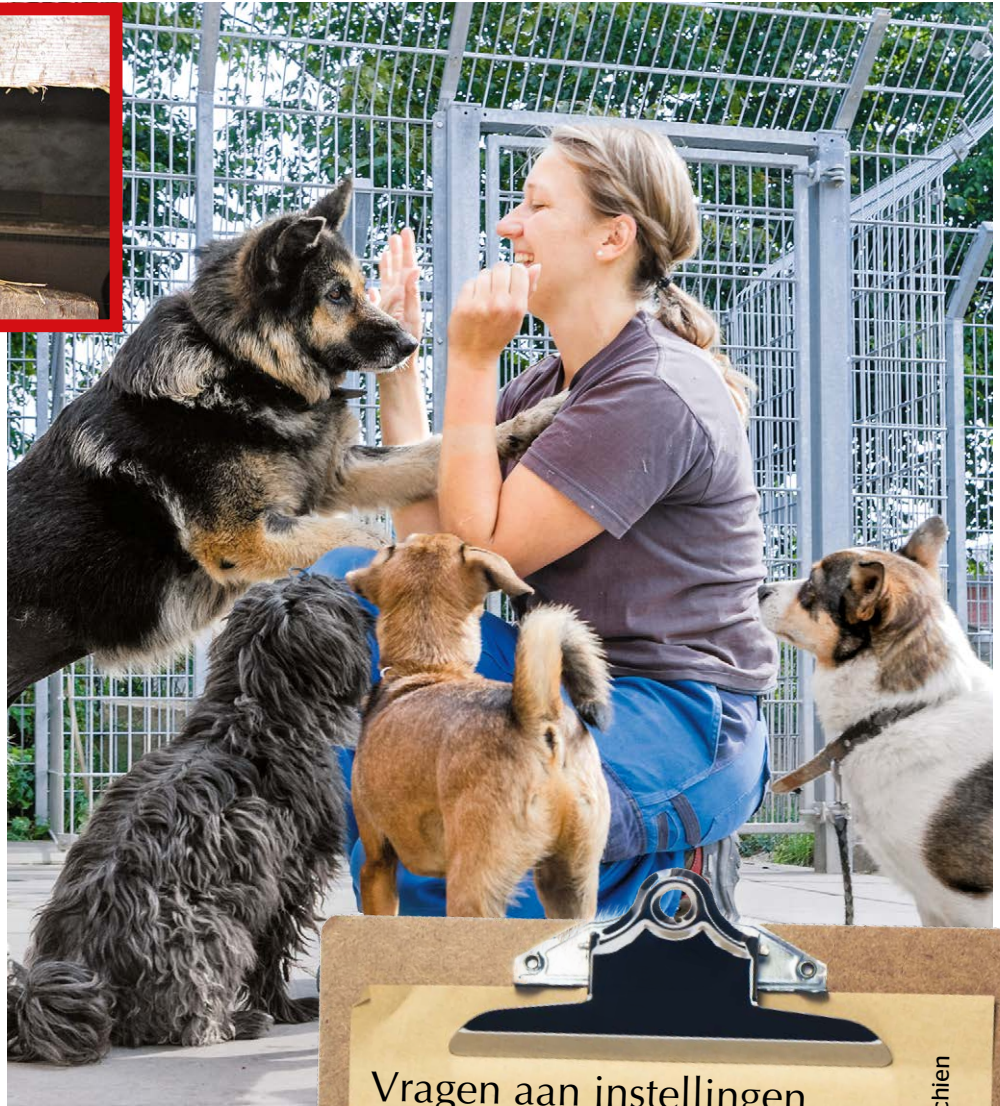
Dit gaat overigens niet altijd op: Na grote humanitaire rampen, zoals de tsunami, kwam er vaak meer geld binnen dan er ter plaatse gebruikt werd. Het overgebleven bedrag kon dan in andere belangrijke projecten worden gestoken.

Tot slot: een verzoek

Waar je ook voor kiest – trek je niet terug – werk mee en help mee met helpen. De dieren hebben je nodig. En de vele

mensen die zich met hart en ziel voor hen inzetten ook. We willen die mensen graag heel hartelijk bedanken. Bedankt aan iedereen die zich in dienst stelt van een goede zaak en bijdraagt aan een betere wereld. Iedereen kan iets doen, al is het ‘maar’ iets kleins, zoals het verzamelen van oude telefoons of cartridges.

Zoals antropologe Margaret Mead ooit zei: “Twijfel er nooit aan dat een kleine groep bedachtzame, toegewijde mensen de wereld kan veranderen. Zij zijn de enigen die dit ooit voor elkaar kregen.” ♥

Vragen aan instellingen die dieren beschermen

	ja	nee	misschien
• Is er sprake van en ANBI (Algemeen Nut Beogende Instelling)?	☐	☐	☐
• Zijn de instellingen ‘tastbaar’, dat wil zeggen: met een adres en een binnenlandse bankrekening? (Of is er alleen een postbus?)	☐	☐	☐
• Wordt uit de projectbeschrijving duidelijk waar het plaatsvindt en waar het ingezamelde geld aan wordt uitgegeven?	☐	☐	☐
• Krijg je als donateur (op aanvraag) uitgebreide informatie?	☐	☐	☐
• Wordt er openlijk bericht over het project en wordt er rekenschap afgelegd? Zijn er foto's als bewijs?	☐	☐	☐
• Gaat het geld op korte termijn daadwerkelijk naar het project (of blijft het op de bank en/of wordt het belegd)?	☐	☐	☐
• Bij buitenlandse projecten: Is er onder de lokale organisatoren iemand die het project persoonlijk en uit eigen ervaring kent?	☐	☐	☐

ULTRA MONTHLY
MONITORTM
Vroegtijdig detectie van ziekten programma

Blaasproblemen CHECK

Controleer zelf of uw kat weer last heeft van blaasgruis of andere urineweginfecties. Blaasgruis is een terugkomend probleem bij katten. U kunt het zelf weer indammen door het voer aan te passen. Wanneer de ph waarden weer goed zijn, zou de kat over kunnen op normaal voer of eventueel een onderhoudsvoer voor katten met blaasgruis.

LET OP: DIT VERVANGT NIET UW DIERENARTS. INDIEN U TWIJFELT AAN DE GEZONDHEID VAN UW KAT RAADPLEEG UW DIERENARTS. VERKRIJGBAAR BIJ UW DIERENSPECIALZAAK.

BOTÉBA
INTERNATIONAL PET BRANDHOUSE

Gekomen OM TE BLIJVEN

Brom is niet meer de jongste. Hij weegt nog maar vier kilo, ziet er een beetje gehavend uit en hij moest noodgedwongen verhuizen. Maar het gaat hem voor de wind.

Hij heeft zijn bazinnetje terug, hij eet weer als een dokwerker en hij heeft een nieuw territorium met zijn eigen landerijen.

Op goede dagen kan hij zelfs de Leonberger nog laten zien wie er de baas is.

Een oude boom moet je niet verplanten. Voor de meeste seniorenkatten gaat deze regel absoluut op. Maar als er geen oud thuis meer is, wat dan?

Vijftien jaar geleden was Brom een asielkitten. Hij was pas acht weken oud, maar omdat een dierenarts hem uitkoos, mocht hij zo jong ge-

adopteerd worden.

Echt mooi was hij niet, maar dat deed er niet toe. Hij moest de speelkameraad worden van de twaalf weken oude kater Ernie. Daarom werd de nieuwkomer Bert gedoopt. Dierenarts Daniela Krause haalde hem op. Er wachtte haar een uitputtende rit terug naar huis. De kleine kater maakte veel

Een oude foto van Brom en zijn vriendje Ernie.

herrie met zijn gebrom en gemopper. Ruim een uur lang liet hij zich op alle toonhoogtes gelden en Daniela was op van de zenuwen. Ze besloot hem dan ook niet Bert maar Brom te noemen. Zijn nieuwe thuis was een kleine stal naast de paardenkliniek waar zijn bazinnetje werkte.

Brom blonk vooral uit door zijn innerlijke kwaliteiten. Iedereen dacht dat het kleine mannetje door Ernie zou worden platgewalst, maar meestal waren de rollen omgedraaid. Brom werd de baas, en nieuwe katten nam hij op zeer sociale wijze onder zijn hoede. Dertien jaar lang heerste hij over zijn kleine rijk, was hij met iedereen bevriend – ook alle paarden. Maar toen verhuisde Daniela met haar paard. Omdat katten vaak meer aan hun territorium hangen dan aan hun mensen, liet ze Brom met tegenzin achter bij de kliniek en de andere dierenartsen. Een jaar later werd de paardenkliniek in zijn geheel opgeheven en een jonge dierenarts nam ter plekke de zorg

Meteen nadat hij zijn reismandje verlaat, zoekt hij Daniela op.

voor de inmiddels bejaarde Brom over. Maar voor hem was die verandering te groot. Hij trok zich terug, viel af en het was maar de vraag of hij de winter nog wel zou overleven. Daniela vroeg daarom aan de eigenaar van de stal waar haar paard stond of ze de kater daar neer mocht zetten. Dat mocht, eentje meer of minder maakte hem niets uit.

Maar hoe zou dat verlopen?

Brom was nog nooit opgesloten geweest. Daniela kon hem niet in de voerkamer laten zitten totdat hij geacclimatiseerd was.

De grote dag

Een auto wordt geparkeerd op de binnenplaats. Vanuit de wagen klinkt het oorverdovende gemopper van Brom. Voorzichtig pakt Daniela het

kattenmandje van de achterbank. Het plan is om samen met hem de hele stal met bijbehorende gebouwen te bekijken, om vervolgens in de hooischaar met zijn vele verstoppelkes in een donker hoekje het mandje open te zetten en te hopen op een goede uitkomst. Dat wil zeggen: dat Brom niet wegrent en nooit meer terugkomt. Daniela zet het reismandje neer, ze wacht nog een kwartier zodat Brom zich kan oriënteren en opent dan het deurtje. De kater wandelt naar buiten, rekt zich uit en kijkt even nieuwsgierig om zich heen. Vervolgens eet hij wat van het voer dat voor hem is neergezet en dan gooit hij zich op zijn rug op schoot bij Daniela. Weglopen, onzekerheid – om nog maar te zwijgen van paniek? Geen sprake van. Nadat hij even heeft genoten van het knuffelen, start hij z'n missie om de tent te veroveren. Zo is er Paul, der Terriërkrusing. Hij kent de hond van Daniela nog en vindt dat het tijd is om hem maar weer eens op zijn nummer te zetten. →

Geen angst voor andere dieren, hoe groot ze ook zijn. Brom als jonge kater op een pony.

Hij is nog geen half uur op zijn nieuwe plek als hij te midden van drie honden over hooibalen klimt, Paul herinnert aan hoe de vork in de steel zit en terloops hetzelfde doet met Dalmatiër Dino, die toevallig in de weg loopt. Brom schijnt te weten dat hij in een paradijsje is beland. Samen met Daniela verkent hij alle stallen en kamers. Hij volgt haar overal. In de hooischuur wordt het avondeten opgediend en iedereen is opgelucht. Dat het zo fantastisch zou gaan, had niemand verwacht.

Uitdagingen

Bij de stal wonen veel honden, waaronder de Leonberger van de eigenaar, die dol is op katten – tenminste, dol op achter ze aan jagen. Daarom is hij meestal aangeliënd. Brom is gewoon op hem af gelopen en heeft hem een klap uitgedeeld. Sindsdien weet de Leonberger precies waar hij aan toe is en gedragen ook alle andere honden ter plekke zich.

Brom is niet de enige kat in de stallen. De angst bestond dat hij vanwege zijn leeftijd door de rest verjaagd zou wor-

Mensen, honden en tumult. Brom op dag twee in zijn nieuwe thuis.

Een zeldzaam beeld: de kater heeft zijn bekkie eens dicht.

Zo kent men hem.

Zijn oude, nieuwe bazinnetje volgt hij overal op de voet.

den. De sterkste en snelste is hij niet meer, maar hij is nog wel de meest vastberaden kat, die zich niet met een kluitje in het riet laat sturen. Brom kwam, zag en overwon – de rest had het maar gewoon te accepteren.

Amper een week later hebben de katten onder leiding van Brom de stallen onder elkaar verdeeld. Brom heeft voor een oude, gezellige schuur gekozen en wandelt in de weilanden tussen de paarden. Hij was altijd al dol op gezelschap. Hij heeft 25 hectare tot zijn beschikking, wat niet slecht is voor een heer op leeftijd. Op zijn gemakje inspecteert hij

dagelijks zijn landerijen, totdat Daniela komt. Als ze hem roept, laat hij alles even liggen en brengt hij luid spinnend tijd met haar door. Hij geniet zichtbaar.

‘Perfectie is de vijand van het goede,’ zo klinkt het spreekwoord. En dat klopt, want perfectie leidt niet altijd tot verbetering. Maar katten tonen steeds weer hoe ongelooflijk goed ze zich kunnen aanpassen aan nieuwe oorden, indien nodig. Kater Brom bewijst het nog maar eens. Hopelijk heeft hij nog een paar mooie jaren in goed gezelschap en met een uitstekende verzorging voor zich. ❤️

Panacur®

VERKRIJGBAAR BIJ UW
DIERENSPECIAALZAAK.

Panacur is een breed werkend ontwormingsmiddel voor honden en katten. Panacur is verkrijgbaar als pasta en tablet. Draagt bij aan het herstel bij problemen ten gevolge van Giardia.

BOTÉBA
INTERNATIONAL PET BRANDHOUSE

Leg het me eens uit...

WAT KATTEN AAN DE DIERENARTS WILLEN VRAGEN

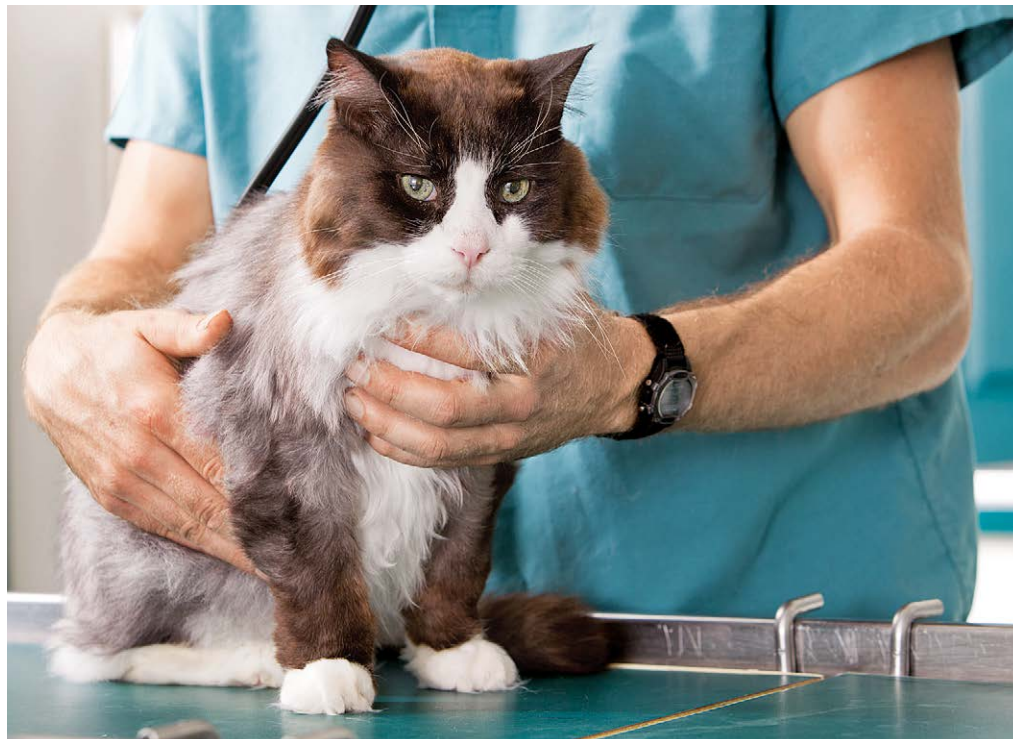
Er zijn maar weinig katten die graag naar de dierenarts gaan, hoewel hij hen natuurlijk alleen maar wil helpen. Jammer dat wij onze katten niet kunnen uitleggen waarom de dierenarts van die rare dingen met ze doet. Sommige van die vragen stel je waarschijnlijk ook zelf wel eens. Lees hier de antwoorden.

Zijn al die inentingen echt nodig? En dat ieder jaar?

Nee, in feite is er in het verleden, zoals men tegenwoordig inmiddels weet, veel te veel geënt. De meeste inentingen beschermen ook langer dan een jaar. Heel belangrijk voor katten zijn de inentingen tegen kattenziekte en niesziekte. De inenting tegen kattenziekte hoeft slechts elke drie jaar herhaald te worden, tegen niesziekte moeten katten echter jaarlijks geïmmuniseerd worden.

Waarom is die lastige procedure aan de tanden zo belangrijk?

Katten die uitsluitend leven van zelf gevangen prooien, hebben meestal een uitstekend gebit. Maar onze katten eten gezond en volledig voer. Daarom krijgen ze tandplak, dat gecombi-

neerd met bacteriën lijdt tot tandvleesontstekingen. Zulke ontstekingen kunnen de gehele mondholte en zelfs hart en nieren aantasten. Daarom moeten kattenbezitters dagelijks eenmaal de tanden van hun dier met een speciale tandpoetsdoek of tandenborstel poetsen. Eenmaal per jaar, wanneer het gebit helemaal niet gepoetst wordt zelfs tweemaal, laat je de dierenarts het gebit controleren op tandplak en tandsteen.

Waarom merkt een mens niet dat ik pijn heb?

Tja, katten zijn nu eenmaal meesters in het verbergen van klachten. Wanneer ze tandpijn hebben, proberen ze het voer naar de andere kant in het bekje te verplaatsen. Wanneer

hun gewrichten pijn doen, springen en klimmen ze minder. Bij buikpijn trekken ze zich terug, en als hun nieren niet goed functioneren, drinken ze meer dan anders. Dit zijn slechts kleine signalen. Daarom moet de baas ze goed in de gaten houden en attent zijn op kleine veranderingen.

Wat doet de dierenarts met mijn bloed?

Een heleboel. Hij kan testen of een kat bloedarmoede heeft, of hij misschien kampt met een infectie of een ontsteking of lijdt aan een allergie. Maar ook of een mogelijk ernstige ziekte nog niet is ontdekt. Hij kan zien of de nieren en de bloedsuiker van de kat nog in orde zijn. Bij zieke katten en bij oudere dieren is een jaarlijks bloedonderzoek daarom noodzakelijk en

vaak zelfs levensreddend.

Waarom geeft mijn mens me voer dat niet smaakt?

Wanneer katten lijden aan extreem overgewicht, diabetes, nierinsufficiëntie, een schildklierstoornis, leverziekte of een allergie, zal de dierenarts een speciaal dieet aanbevelen. Omdat katten gewoontedieren zijn en extreem wantrouwig tegenover onbekend voer, moet je trucjes gebruiken zodat ze het gaan eten. Dat lukt het beste wanneer je er in het begin wat tonijn of sardientjes doorheen mengt en dit langzaam afbouwt. Of als je eerst tot driekwart van het bekende voer geeft en een vierde dieetvoer en dit langzaam aan opbouwt en gelijktijdig het gewone voer reduceert.

Geen verrassingen a.u.b.

Geef geen katten cadeau!

Eigenlijk zou het voor iedereen duidelijk moeten zijn: levende dieren zijn geen geschikt kerstcadeau, ook niet wanneer degene die het cadeau krijgt, graag een kat zou willen. Daarom geven dierenasielen en serieuze fokkers geen dieren mee. Want tijdens de feestdagen

kan niemand zich goed met de nieuwe kat bezighouden en hem begeleiden. Film of fotografeer liever het uitgezochte dier en geef dit cadeau in een fotoalbum of video. Of maak een fantasierijke voucher met de datum waarop de kat afgehaald kan worden. Kinderen kun je

in plaats van een echte een pluchen kat geven, die later wordt ingeruild voor een echte kat. Wie in de buidel wil tasten, kan ook alvast een kattenkrabpaal laten bezorgen, voer en een lekker zacht mandje. Het eigenlijke 'cadeau' haal je later samen op.

Klopt dat eigenlijk?

KATTEN WILLEN KATTENGRAS

Dat is slechts deels waar. Wanneer een kat zich regelmatig wast, slikt hij automatisch dode haren in. Deze zijn onverteerbaar en vormen zich tot ballen in de maag. Dat kan in het ergste geval leiden tot een darmafsluiting. Grassen die onverteerbaar zijn, verbinden de haren voordat ze een bal worden en leiden ze naar de darmen waar ze vervolgens uitgescheiden worden. Dezelfde functie vervullen ook andere vezels, zoals bijvoorbeeld lijnzaad of moutpasta. Wanneer de kat niet van gras houdt, kun je hem speciale haarballenpasta geven.

Pas op!

VUURWERK-ALARM

Buitenkatten moeten tijdens de jaarwisseling en op nieuwjaarsdag echt binnen blijven. Het gevaar dat ze geraakt worden door een vuurpijl of rondvliegende vuurwerkkeeltjes, is veel te groot.

Voor jou ontdekt

Intelligent speelgoed

Het Cat Activity Fun Board is door Helena Dbalý ontwikkeld en spreekt de natuurlijke behoefte van de kat naar lichamelijke activiteit evenals geestelijke uitdaging aan. Het bestaat uit vijf verschillende modules, die de kat één voor één voor een nieuwe uitdaging stelt. Ook geschikt voor oudere dieren en voor katten die wegens ziekte in hun bewegingsruimte beperkt zijn. Vijf verschillende modules geven verschillende opgaves: kogelmodule, pinmodule, doorgangmodule, baanmodule, tongmodule en tunnel element. Geschikt voor in de vaatwasser.

€ 21,99 bij www.zooplus.nl

Lekker knus

Deze heerlijke kattenmand is een warm eigen plekje voor jouw kat. De iglo heeft een mooie voering van imitatiebont aan de binnenkant. De buitenkant heeft een luxe suede look. De mand is gemakkelijk te verplaatsen via het handvat.

Afmetingen: 38x38x40 cm.
Kleur: Bruin/grijs. De House of Paws Kattenmand Iglo Artic Fox kost € 43,95 bij www.disconnect4pets.nl

Vier de feestdagen zonder risico

Zeven zaken die de kerstperiode gevaarlijk maken voor katten

Eigenlijk zijn de kerstdagen een hemel op aarde voor onze katten. Overal glittert en fonkelt en ritstelt het. Jachtmateriaal is overvloedig aanwezig en als klap op de vuurpijl bezuinigen mensen in deze periode bepaald niet op knuffels en lekkernijen. Een feest voor alle kattenzintuigen, ware het niet dat er de nodige risico's aan verbonden zijn. Dit zijn de belangrijkste gevaren.

1. Waukele kerstboom

Feit is dat bij ongeveer elk tiende ongeluk met een kerstboom een kat is betrokken. Wanneer de kerstboom namelijk niet in een zeer stabiele standaard staat of vastgemaakt is aan de muur, is het vrij eenvoudig om hem te laten kantelen. Bovendien ontwikkelt de kat die verstrikt raakt in de dichte takken of tussen de slingers een ongelooflijke kracht om zich te bevrijden. En dat gaat niet altijd gepaard met een happy end

voor boom en decoraties.

2. Open vuur

Ook wat kransen, bloemstukjes, de kerstboom of sterretjes betreft: in een kattenhuishouden horen geen kaarsen te branden, maar enkel lichtjes. Gebruik LED verlichting of elektrische kaarsjes. Wanneer je toch kaarsjes wilt branden, blijf er dan altijd bij wanneer ze branden en hou je nieuwsgierige kat goed in de gaten.

3. Gevaarlijke decoraties

Kunstsneeuw en lametta slingers zijn giftig voor katten. Ook cadeaupapier in

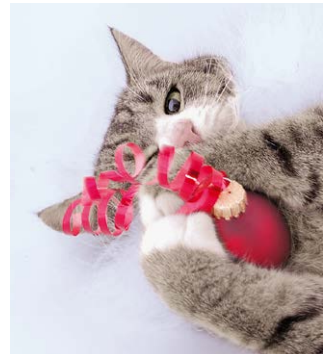
metallic look en kunststof strikjes met hun scherpe randen moeten voor katten niet voor het grijpen liggen, want ze liggen zwaar op de maag. Denk er ook aan dat je uit een kartonnen doos van tevoren de nietjes verwijdert, voordat je hem als speeldoos laat gebruiken.

4. Giftige planten

Niet alleen de maretak, hulst en kerstster veroorzaken bij veel katten misselijkheid, braken en zelfs vergiftigingsverschijnselen, maar ook de meststof die zich in de onderzetschalen verzamelt na het water geven. Veel van de winterplanten zijn bovendien bespoten en moeten voordat ze worden neergezet, grondig worden afgespoeld.

5. Breekbare zaken

Kerstballen en glazen figuurtjes die je in je kerstboom hangt, zijn onweerstaanbaar voor katten. Hang ze dus hoog op, zodat ze niet uit de boom geslagen kunnen worden en breken. Scherven kunnen de pootjes en het bekje van je huistijger verwonden. Wanneer je het onderste gedeelte van je kerstboom niet leeg wilt laten, kun je deze versieren met houten-, vilt-, of papieren figuren. Hier zal ook mee worden gespeeld, maar ze zijn in ieder geval niet gevaarlijk.

6. Aantrekkelijke dingetjes

Alles wat in het bekje van je kat past, moet veilig opgeborgen worden. Want maar al te gemakkelijk worden grappige wattenbolletjes en dergelijke ingeslikt en veroorzaken dan vervelende darmklachten. In het ergste geval kan er sprake zijn van een darmafsluiting. Leid de aandacht van de kat af met speelgoed dat geschikt is voor katten.

7. Rotjes en feestelijke draakjes

Ze zijn veelal niet levensbedreigend, het voor huis-tuin-en-keukengebruik goedgekeurde siervuurwerk (sterretjes) en fopvuurwerk. Maar ze kunnen de kat verwonden of het dier schrikt er zo van dat het zich een paar dagen verstopt. Geen goed start van het nieuwe jaar! Alcohol is puur vergif voor katten, ook in kleine hoeveelheden. Verwen je kat tijdens de feestdagen liever met een extra slokje kattenmelk en een knabbelstaafje.

Een kerstkrans is erg interessant voor katten. Echter: als de kaarsen branden, is hij taboe!

Vraag het aan dr. Ulrike Bante

Hoe lang kan ik blikvoer en droogvoer bewaren?

Blikvoer bederft voornamelijk door de groei van bacteriën, wat sterk afhankelijk is van de temperatuur. Er zijn niet eens hoge temperaturen zoals in de zomer voor nodig; zelfs bij kamertemperatuur begint blikvoeding na korte tijd al te bederven. Gooi blikvoer daarom na een uur weg of bewaar het goed afgedekt in de koelkast. Droogvoer daar-

entegen bederft aanzienlijk langzamer. Hierbij kun je vertrouwen op de aangegeven houdbaarheidsdatum. Desalniettemin moet je droogvoer ook beschermen tegen zon en vocht en goed afgesloten bewaren.

Weetje

WAAROM KATTENHAAR 'S WINTERS BROOS WORDT

Huiskatten worden het ergste getroffen. Zij laten overal haren achter, zelfs al zijn ze niet in de rui. De vacht knettert wanneer we hem strelen en verliest langzaam zijn glans en elasticiteit. Oorzaak is vrijwel altijd de slechte luchtvochtigheid binnenshuis. De droge lucht van de verwarming maakt de kattenharen broos, waardoor de dekharen afbreken. Het gevolg hiervan is dat katten zich vaker dan normaal gaan poetsen. Maar het speekselvocht verdampt meteen en dringt niet door tot de huid. Sommige katten krijgen ook erge jeuk en krabben zich. Verhoog de luchtvochtigheid met kamerplanten die vocht afgeven of waterverdamper, die je eenvoudig aan je verwarming kunt hangen. Een kamerfonteinje kan ook luchtvochtigheid verhogen, wat trouwens ook goed is voor mensen.

Stichting Dier en Project

STEUN DE DIEREN WAAR NIEMAND ANDERS ZICH NOG OM BEKOMMERT!

Uw gift (hoe klein dan ook) is meer dan welkom!

Stichting Dier en Project,
Dennestraat 9, 4709 PR Nispen

Giro 9677527

Ten name van: Dier en Project

Indien u vaste donateur wil worden van de stichting Dier en Project: vraag de folder aan middels info@dierenproject.nl of print het donatieformulier op website www.123website.nl/velsadams uit en stuur het op.

De dieren zullen u dankbaar zijn!

Laat ze niet vallen!

Steun Brooke Hospital for Animals

In landen als India, Egypte en Pakistan heerst grote armoede. Paarden en ezels, de hulpeloze werkkrachten van de allerarmsten, moeten zwoegen tot ze er dood bij neervallen.

Onze dierenartsen werken hard om dit leed te voorkomen, met eigen dierenklinieken, mobiele teams en met voorlichting aan de straatarme eigenaren. Jaarlijks helpen we 500.000 paarden en ezels. Dat kunnen wij niet zonder uw hulp. Word donateur voor 15,88 Euro per jaar.

Ja, ik word donateur en ik ontvang tweemaal per jaar de nieuwsbrief

Ja, ik word donateur maar stuur mij geen nieuwsbrief

U ontvangt z.s.m. een acceptgiro www.brooke.nl bank 55.68.671 ST1001

Naam en voorletters:

M / V

Straat en huisnr:

Postcode en plaats:

E-mail:

Stuur deze bon in een envelop naar: Brooke Hospital for Animals, Antwoordnummer 47548, 1070 WD Amsterdam (postzegel niet nodig)

BOB IS EEN STER OP FACEBOOK EN INSTAGRAM

Uit het fotoalbum van een Golden Retriever

Sommigen moeten bijzondere trucjes kunnen, in vol ornaat in een zwembad springen of andere rare fratsen uithalen om fans op Facebook en Instagram te charmeren. Bob overtuigt echter met zijn engelengeduld.

Twee vrienden zochten en vonden elkaar. Parkietje Coco knuffelt zijn grote vriend.

Met de valkparkieten, grasparkieten, zebrevinken en andere vogels klinkt er veel getjilp in Bobs huis. En dan moet de dwerghamster er ook nog bij voor de foto...

Een Golden Retriever, zo zijn de baasjes eens, is zo goedaardig dat hij geen inbrekers zal weggagen; in plaats daarvan is hij blij met het bezoek en helpt hij ze om de waardevolle spullen het huis uit te dragen. Vriendelijkheid en een hart van goud zijn typerend voor dit ras. En als er één vertegenwoordiger van het ras is die dit tot in de puntjes uitstraalt en ook nog eens engelengeduld kan opbrengen, dan is het Bob wel. De vier jaar oude Retriever van Luiz Higa zucht hooguit eens als valkparkiet Dilma aan zijn neus knabbelt en hem al pikkend uitdaagt in afwachting van een reactie of misschien zelfs een leuk spelletje.

Met deze bonte bende wordt het nooit saai

Wat Bobs Facebook-vrienden blijft fascineren, is voor zijn baasje Luiz al jaren een alledaags tafereeltje. "Toen ik de

Valkparkiet Dilma wil graag spelen. Maar er is één ding dat Bob nog liever doet dan spelen - een tukkie doen. En dat kan overal.

jonge Bob uit een asiel haalde, had ik al valkparkieten, grasparkieten en dwerghamsters. De valkparkieten waren →

bij de komst van de hond bijzonder nieuwsgierig. Ze lieten hem niet uit het oog en observeerden hem langdurig met scheve koppies vanuit veilige hoogten, voordat de eerste vogel een duikvlucht over zijn kop heen durfde te maken. De moedigste keerde kort daarna terug om op Bobs kop te landen. Bob vond dat geen probleem en de dappere vogel speelde met de haren op zijn kop." Het ijs was gebroken. Al snel konden de vogels op Bobs voerbak landen als hij zijn brokken kreeg en het maakte hem niets uit dat de vogels in zijn drinkbak badderden.

speelt hij volop en als de zwanen uit de vijver naar hem blazen, trekt hij zich terug. "Een volkomen normale hond", zegt Luiz, "die alleen mijn vrienden kennen." Geen sterallures dus voor deze internetster. Al heeft hij wel eens opgetreden in shows op de Braziliaanse tv-zender Globo TV en werd hij uitgenodigd door bekende Amerikaanse talkshows. "Maar dat gaat ons een beetje te ver. Ik wil mijn dieren die stress niet aandoen en bovendien weet ik niet of ze wel op commando willen poseren. Ik maak thuis gewoon foto's van ons dagelijks leven. Ik denk dat dit de succesformule is van Bob en zijn vrienden. ♥

Buiten is hij een heel gewone hond

Veel mensen op zijn internetpagina's vragen zich af of Bob misschien oud of ziek is, omdat hij toch wel abnormaal meegaand is. Maar Luiz kan daar slechts op antwoorden: "Buiten is hij heel normaal." Wanneer Luiz met Bob naar het stadspark van São Paulo gaat om te joggen, dan rent de hond vol enthousiasme mee naast zijn baasje en springt hij tegen hem op. Met soortgenootjes

TEKST: CLAUDIA M. SCHMIDT | FOTO'S: ANIMAL.PRESS/PIC BY LUIZ HIGA JUNIOR/CATERS NEWS

Wereldwijd dieren beschermen kunnen we niet zonder jou

Kom in actie en doe mee!

► worldanimalprotection.nl/doemee

DE SATÉPRIKKER

door dierenarts Melanie Bouwmeester

 Diergeneeskundig
Verwijscentrum
Dordrecht

Het is winter. Voorlopig geen lange avonden lekker in de tuin zitten bij de barbecue. Hoe jammer ik dit ook vind, het geeft me toch een dubbel gevoel. En dit door één grote boosdoener: de satéprikker. In de omgeving zijn wij één van de weinige praktijken die in spoeduren endoscopie aanbieden. Endoscopie is een methode om met een camera in lichaamsholtes te kijken, bijvoorbeeld buik, gewrichten, blaas, maag, darm, borstholte, etc. In dit geval heb ik het dan vooral over endoscopie van het maagdarmsstelsel. Hiermee is het mogelijk om via de slokdarm in de maag te kijken (dus zonder chirurgische ingreep met een buikwond), om bijvoorbeeld te kijken of er vreemde voorwerpen in de maag zitten die een patiënt ingeslikt heeft. Vaak lukt het ook om met behulp van de camera en wat handige tangetjes het vreemde voorwerp te verwijderen, afhankelijk van de grootte en de structuur van het voorwerp. Ik kan de keren niet meer op twee handen tellen dat ik lekker in de tuin zat te wachten tot mijn eten gaar was en ik een telefoontje kreeg: “Er is een patiënt onderweg die een satéprikker ingeslikt heeft, heb jij tijd voor een endoscopie?” Uiteraard maak ik daar tijd

voor. Want een satéprikker in de maag laten zitten is nu eenmaal een risico. De scherpe punt kan door de maagwand perforeren en allerlei ernstige klachten veroorzaken.

Geduld is een schone zaak

Zo had mijn collega een tijdje geleden nog een hond doorverwezen gekregen voor een echo van de buik. Deze hond had al een behoorlijk lange tijd allerlei vage klachten, waaronder op en af koorts en hij leek buikpijn te hebben. Bovendien had hij maanden daarvoor al twee keer een abces op zijn flank gehad. Tijdens de echo vond mijn collega een zeer rechte structuur van 20 centimeter los in het buikvet liggen, dus tussen alle organen in. Dat moet haast wel een satéprikker zijn! Inderdaad bleek bij de buikoperatie dat er een satéprikker door de maag- of darmwand geperforeerd was en deze was de oorzaak van alle klachten. Gelukkig relatief makkelijk en snel op te lossen, maar soms het moeilijk om deze diagnose te stellen en soms zijn de klachten veel ernstiger. Dus liever voorkomen dan genezen en gelijk de endoscopie om de satéprikker te verwijderen, zolang hij nog in

de slokdarm of in de maag zit. Makkelijker gezegd dan gedaan overigens, want soms is het niet bekend wat een patiënt daarvoor nog gegeten heeft en dan blijkt een klein cocktailprikkertje te zwemmen in een grote bak geweldige brokjes en andere etensresten die het hondje dan stiekem buit gemaakt heeft tijdens de barbecue. Geduld is dan een schone zaak.

Bovendien is het altijd even wat priegelwerk: de satéprikker moet aan het uiterste puntje gepakt worden en dan in de opening van de slokdarm gemanoevreerd worden. Maar oefening baart kunst en na behoorlijk wat mooie zomers hebben mijn collega's en ik al de nodige oefening gehad.

Gezondheid

Welke honden hebben een jasje nodig?

Als ze warm worden ingepakt, kunnen ook pups goed overweg met winterse kou.

Vroeger deed men een beetje lacherig over honden met een jasje aan. Tegenwoordig is dat anders. Is dat terecht?

Koud zijn onze winters vrijwel altijd al geweest. En toch zag je tot een jaar of tien geleden amper honden die jasjes of booties (laarsjes) dragen, terwijl de laatste jaren de kledingindustrie voor viervoeters het heel goed doet. Waarom kan het nu wel, terwijl het vroeger ook om bescherming tegen de kou ging?

De meeste gezonde honden dragen nog altijd geen kleding in de kou. Dieren die gezegend zijn met een warme ondervacht, hebben geen problemen met lage temperaturen - zelfs niet de kortharige variant. Dat dierenbeschermers en dierenartsen voor sommige viervoeters toch bescherming tegen de kou adviseren, heeft een reden:

 Steeds meer honden afkomstig uit Zuid-Europa komen in het noorden terecht. Deze dieren hebben geen ondervacht en zijn niet gewend aan ons klimaat - ze sterven van de kou bij temperaturen onder het vriespunt. Vooral als het ook nog eens vochtig is.

 Kleine honden en dwergmodelletjes zijn populair. Ze hebben het alleen minder getroffen, want ze lopen heel dicht bij de grond en daar is het koudst. Hun buikjes worden bovendien snel nat als er een beetje sneeuw ligt, wat slecht is voor de blaas en de geslachtsorganen.

 Dankzij medische vooruitgang en een goede verzorging hebben honden tegenwoordig een

langere levensverwachting. Maar wie oud is, kan vaak niet omgaan met temperatuurwisselingen. Het lichaam heeft tijd nodig om eraan te wennen. Bovendien lopen oudjes langzamer dan andere honden en kan kou het lijfje binnendringen en het dier verstijven.

 Hernia's, artrose en hartziektes dwingen sommige honden tot mini-

male beweging. Er zijn tegenwoordig goede medicijnen die de honden weer beweeglijk maken, maar ijzige temperaturen zijn slecht voor zieke honden. Met name de gewrichten doen dan pijn, ondanks medicatie.

Conclusie: Oude, zieke en kleine honden en honden zonder ondervacht hebben baat bij een jasje op koude, natte dagen.

Waterdicht en lekker warm; de ideale jas beschermt de buik en de gewrichten.

Vraag het aan dr. Ulrike Bante

Bij mijn Pinscherkruising van een jaar oud is een patellaluxatie graad 1 vastgesteld. Wat houdt dat in en moet hij geopereerd worden?

Bij een patellaluxatie schiet een losse knieschijf uit de groeve en als het ware op slot. De oorzaak is een onvoldoende diepe groeve en afwijkingen in het bot van het boven- en onderbeen. Afhankelijk van de bevindingen kan de aandoening in vier niveaus worden onderverdeeld. De losse knie kan af en toe optreden, maar ook continu en treft met name kleine hondenrassen en kruisingen daarvan. Honden waarbij de knieschijf alleen heel af en toe uit de groeve schiet, vertonen weinig tot geen symptomen en kunnen doorgaans goed leven zonder behande-

ling. Springt de patella echter constant uit de groeve, dan kan dit na verloop van tijd gaan leiden tot gewrichtsontstekingen en botbeschadiging, wat weer verschillende vormen van verlamming kan veroorzaken. De hond houdt dan opeens zijn pootje omhoog of huppelt regelmatig op drie pootjes rond.

Bij jouw hond werd slechts graad 1 vastgesteld. Normaal gesproken hebben honden pas vanaf graad 2 problemen bij het lopen. Om erge beschadiging van het gewricht te vermijden, wordt vanaf graad 2 dan ook een operatie aangeraden. In

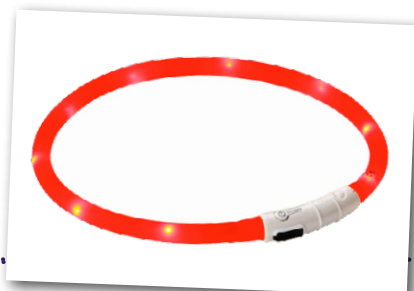

jouw geval lijkt het erop dat je hond geen operatie nodig heeft. Ik zou je echter willen aanraden om contact te zoeken met een goede dierenfysiotherapeut om te leren welke oefeningen je met je hond kunt doen om de spieren in zijn achterhand te versterken. Zo voorkom je namelijk een verslechtering van het gewricht door mogelijke overbelasting.

Voor jou outdekt

Donkere dagen

De donkere dagen komen er weer aan. Zorg ervoor dat je hond daarom goed zichtbaar is tijdens het uitlaten. De Kerbl Maxi Safe Oplaadbare LED halsband is een verstelbare halsband, geschikt voor elke hond. De halsband geeft licht dat tot op 500 meter afstand zichtbaar is. Ook is de halsband makkelijk oplaadbaar via een USB kabel. De LED halsband vind je op www.agradi.nl/honden/reflectie-halsbanden/

Over castratie & voeding

Sterilisatie/castratie veroorzaakt veranderingen in de hormoonhuishouding. Het gedrag van een hond kan hierdoor veranderen, en zijn voedingsbehoefte verandert. Na de sterilisatie/castratie heeft een hond minder calorieën (energie) nodig en is het aan te raden de voeding aan te passen om het optimale gewicht te behouden.

ROYAL CANIN® Sterilised is een assortiment voedingen, specifiek afgestemd op de voedingsbehoeften van gesteriliseerde/gecastreerde honden. Het helpt het ideale lichaamsgewicht te behouden dankzij een verhoogd eiwitgehalte, een verlaagd vetgehalte en L-carnitine (stimuleert de vetverbranding) in combinatie met een aangepast voedings- en bewegingsadvies. Sterilised helpt bovendien het hongergevoel tussen de maaltijden te beperken.

Benieuwd welke voeding het beste bij jouw hond past? Kijk voor advies en voordeel op maat op www.royalcanin.nl/voedingsadvies.

MIJN OUDJE

Hier stellen we regelmatig een seniorenhond voor en geven we verzorgingstips

Balou (7)

GEEN ZORGEN MEER

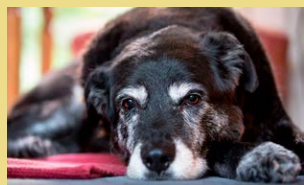
Mijn Balou is weliswaar pas zeven jaar oud, maar hij is een Labrador, en die worden meestal niet zo oud. Wat zijn voer betreft is hij echter al een senior. Omdat Labradors snel te dik worden, moet ik altijd goed opletten dat Balou niet teveel eet; hij eet namelijk alles wat hij tegenkomt. Als puppy was dat zo extreem dat ik regelmatig angsten heb uitgestaan omdat hij weer eens iets oneetbaars te pakken had gekregen. Ik heb Balou sinds hij negen weken oud was. Het duurde ongeveer een jaar voordat ik hem een rare gewoonte had afgeleerd: Eerst at hij als een stofzuiger al zijn brokjes op, vervolgens zette hij een paar stappen en dan begon hij te plassen. Het klonk alsof er een gieter werd leeggegoten. Soms wel een minuut lang. De vloer was dan kletsnat. Natuurlijk geen probleem: tegels heb je zo weer droog en schoon. Balou is een schat van een hond. Hij is lief voor mens en dier – echt een Labrador. Zodra hij water ziet, zit hij erin. Of het nou een regenplas is of een meer. Hij is er dol op! Ik vind hem geweldig zoals hij is en ik kan me geen trouwer, liever vriendje voorstellen. Eens een Labje – altijd een Labje.

SABINE

> TIP

Oude honden krijgen over het algemeen last van ouderdomsartrose. De gewrichten kunnen hierdoor pijnlijk zijn waardoor de hond het niet prettig vindt om te bewegen. Gelukkig is hier wat aan te doen. Een ligmand met een lage instap kan voor de hond bijvoorbeeld prettig zijn. Voedingssupplementen op basis van glucosamines en chondroitinesulfaat kunnen daarnaast het gewrichtsweefsel herstellen en gezond houden, terwijl omega-3 vetzuren de ontsteking kunnen afremmen. De meeste honden met ernstige klachten van ouderdomsartrose zijn echter vooral met een goede pijnmanagement gebaat.

Stop de malafide hondenhandel!
www.meldmalafidehondenhandel.nl

FRAGILE

Meer humaniteit tegenover dieren

VIER VOETERS

foto: 123RF.com/fobkatrina

Red een legkip uit de industrie van de slacht!

Geef jij om dieren en heb je een tuin? Kijk op www.redeenlegkip.nl

Omdat ieder gered kippenleven er één is....

ANIMALZ: hét nieuwste dieren-event van België!

AnimalZ, alles voor uw dier van A tot Z, gaat voor de eerste keer door tijdens de krokusvakantie op **13 en 14 februari in Antwerp Expo**. Honden, katten, reptielen, knaagdieren, vissen en vogels vind je er allemaal! Het event is één groot dierenfeest waar iedereen kan deelnemen aan workshops, **demonstraties** kan bijwonen, **activiteiten** uitvoeren en professionele **standhouders** spreken, alsook de nieuwste accessoires ontdekken.

Wat is er speciaal?

- **Kinderen tot 12 jaar mogen gratis binnen met begeleiding**
- **Gezelligheid troef**, geen kale fabriekshal, maar planten, zitplaatsen, gras, ...!
- Hondensalon om je hond te laten verzorgen
- **Frettenraces en vogelshows**
- Demonstratie met **reddingshonden**
- Iedereen is welkom, ook jouw trouwste viervoeter!
- En nog veel meer...

INFO EN TICKETS: www.animalz.be of onze Facebookpagina **AnimalZ** dieren-event

Het lot van veel (zwerf)honden in Turkije; gedumpt worden in onbewoonde gebieden om te sterven van de honger.

ActieZwerfhonden helpt dierenleed voorkomen; helpt U ActieZwerfhonden? rekening 4011891 iedere euro helpt!

www.actiezwerfhonden.nl

Vraag het aan Dr. Ulrike Bante

Grasparkieten lijden het vaakst aan het zogenaamde Going Light syndroom.

Wat is het Going Light syndroom bij siervogels en wat is de oorzaak ervan?

Dit is een ernstige ziekte die bij verschillende siervogelsoorten kan voorkomen. In de naam ervan vind je het meeste voorkomende symptoom al, namelijk het snelle gewichtsverlies van de getroffen vogel. Oorzaak is een ontsteking van de kliermaag, die ertoe leidt dat de vogel zijn voedsel niet langer kan verteren.

Daarom tref je ook onverteerde zaden aan in de ontlasting. Tot nu toe werd gedacht dat de kliermaagontsteking werd veroorzaakt door een megabacterie. Recente studies tonen echter aan dat een gist met de naam *Macrorhabdus ornithogaster* hiervoor verantwoordelijk is. Daarom

bestaat de behandeling uit antimycotica (geneesmiddelen met een schimmel-dodende werking). Zieke vogels moet je apart zetten en geweekt voedsel geven. Een strikte hygiëne is van groot belang. Gooi voerresten meteen weg en reinig en droog het bakje grondig voordat je het opnieuw vult.

De cavia van mijn zus is gestorven aan trommelzucht. Wat is dat voor aandoening?

Cavia's hebben als pure planteneters een zeer gecompliceerd spijsverteringssysteem, dat erg gevoelig is voor storingen. Door verkeerde voeding (droogvoer in combinatie met makkelijk gistend groenvoer) kan er een levensbedreigende maagoverbelasting optreden. De cavia's hebben dan erge pijn, wat je als baasje merkt aan het tandenknarsen van de diertjes. De buik is bovendien erg gespannen en de dieren zijn onrustig

en weigeren te eten. Omdat de cavia's erg opgeblazen zijn, noemt men deze aandoening trommelzucht of gasbuik. Het is een levensgevaarlijke situatie en de dieren moeten direct door een dierenarts behandeld worden. Omdat cavia's van nature lang hun slechte gesteldheid kunnen verbergen, kan de maagoverbelasting ook leiden tot bloedsomloop- en hartfalen, met de dood als gevolg.

Cavia's die niet willen eten, moeten meteen naar de dierenarts.

Waarom hebben sommige knagers een zandbadje nodig?

Het zandbad dient ter regelmatige vacht- en lichaamsverzorging en vermindert bovendien stress. Het zand bevrijdt die dieren van vuil, vocht en vet en maakt de vacht weer luchtig en soepel. Kleine (huis)dieren zoals chinchilla's, degoes, renmuizen, springmuizen en steppelmuizen hebben elke dag een zandbadje nodig om gezond te blijven en zichzelf goed te kunnen verzorgen.

Op een konijnenforum heb ik gelezen dat wortels slecht zijn voor konijnen. Klopt dat?

Recente bevindingen met betrekking tot het voeren van konijnen geven inderdaad aan dat wortels niet geschikt zijn als hoofdvoedingsmiddel omdat ze teveel suiker bevatten. Ze kunnen tot spijsverteringsstoornissen en ongezond overgewicht leiden. Het knabbelen op een wortel zou zelfs schadelijk zijn voor de tanden. Experts berichten dat het kauwen op een flinke wortel de tanden ongelijk afslijt. Daardoor ontstaan er scherpe puntjes aan de tanden, die verwondingen

aan het mondslijmvlies kunnen veroorzaken. Voor de juiste gebitsverzorging hebben konijnen hooi, gras en kruiden nodig, want het constante kauwen op deze voedingsmiddelen zorgt voor een gelijkmatige afslijting van de snijtanden. Het groen van wortels is eigenlijk veel geschikter voor konijnen dan de wortels zelf. Daarom raadt men aan om de dieren alleen kleine stukjes wortel als extra te geven en dit niet te vaak.

Ik heb een groepje kleurmuizen. Hebben ze extra vitamines en een zoutliksteen nodig?

Soortgericht gevoerde en gezonde muizen hebben geen extra vitamines of een liksteen nodig. Zouten en mineralen krijgen de dieren al via hun voedsel binnen. Alles wat ze extra binnenkrijgen via een liksteen, leidt tot problemen met de zouthuishouding en kan zelfs serieuze nierproblemen tot gevolg hebben. Ook zomaar extra vitamines geven

kan ongezond zijn en tot ziektes leiden. Aanvullende vitamines zijn alleen nodig in geval van ziekte en in zo'n geval alleen na overleg met een in knagers gespecialiseerde dierenarts.

♥ VLOOIENMARKT

LEMMER A.H. IJSSELMEER FR.

Luxe inger. bung. omh. tuin, huisd. mag mee. Strand-vis-sen-wandelen vanaf € 200 p.w. www.frieslandverhuur.nl 0513-631798

TE HUUR: VRIJST. 6 PERS.

BUNG. in mooi, rustig park in de bossen van Winterswijk. Honden/huisdieren welkom, omheind terrein: www.bosvakantie.nl Wilt u meer weten: tel.: 0543-515656 g.Overbekking@chello.nl

WINTERSWIJK

Gezellige bungalow bij bos met omheind terrein. www.huisjeboompje hondje.nl

VAK. MET HUISDIEREN

(max. 6) bosbung. of boerd./ omh. tuin 4500m2. Alle comf. gratis wifi, direct in bos. Nieuw: Steenuil, 6 pers. 3200 m2 weekend of midw. v.a. € 150 incl. Tel.06-53975119 of www.hippo-bungalow.nl

Honden Zonder Zorgen

2016 GOED BEGINNEN met Honden Zonder Zorgen. www.hondenzonderzorgen.nl

Plaats hier je advertentie!

HART VOOR DIEREN BIEDT HAAR LEZERS DE MOGELIJKHEID TOT HET PLAATSEN VAN KLEINE ADVERTENTIES DIE MET DIEREN TE MAKEN HEBBEN. BIJ ADVERTENTIES DIE BETREKKING HEBBEN OP VERKOOP VAN DIEREN MOGEN GEEN PRIJZEN WORDEN GENOEMD. (DE REDACTIE VAN HART VOOR DIEREN STELT ZICH NIET AANSPRAKELIJK VOOR DE INHOUD VAN DE ADVERTENTIES IN DEZE RUBRIEK. ADVERTENTIES KUNNEN ZONDER OPGAAF VAN REDENEN GEWEIGERD WORDEN.)

**Sluiting Hart voor Dieren 3/2016:
3 februari 2016**

Voor meer informatie over adverteren in de Vlooiemarkt: helen.zimmermann@vipmedia.nl of tel. +31 (0)76 - 530 17 13

VOOR IEDER WAT WILS

Hoog bezoek in de tuin

Bezoek! Gelukkig loopt deze visite de deur niet plat, maar vliegen ze zó de tuin in. Vogels zoeken in de winter graag mensen op, want bij ons is eten te vinden. Met deze vijf simpele tips tover je jouw tuin om in een vogelparadijs.

Geen tuin is te klein om vogels te ontvangen. Zelfs op het kleinste balkonnetje kan het een drukte van belang zijn. In de winter zoeken vogels de tuinen op, omdat ze hier vinden wat ze nodig hebben: eten, drinken en veiligheid. Biedt je dat aan, dan weten alle vogels uit de buurtje in een mum van tijd te vinden.

1. Etenstijd!

Tijdens een lange, koude nacht

verliest een vogel maar liefst tien procent van zijn lichaamsgewicht; er moet overdag dus flink gegeten worden. Met een vetbol en een pindaslinger doe je de meeste vogels al een groot plezier, maar er is veel wat ze lekker vinden. Zadenmengsels, zonnebloempitten, fruit, blokjes kaas (zonder de harde randen), brood en kleine beetjes gekookte rijst of aardappelen (zonder zout) gaan er goed in. Geef geen grote hoeveelheden tegelijk. Het voedsel kan bederven, maar

je kan er ook ongedierte mee aantrekken.

Met wat reuzel of ossenwit kun je heel eenvoudig zelf vetballen en vogeltaarten maken. Dit dierlijke vet is van zichzelf al zacht en daarom kan je er makkelijk noten, zaden en fruit door kneden. Een uurtje in de koelkast en het vet is hard genoeg om op te hangen. Of rijg eens een voedselslinger van pinda's en verschillende soorten fruit.

Hoe gevarieerd een vogel ook eet, niet alles is natuurlijk ge-

zond voor hem. Geef daarom geen boter of margarine. Daar krijgen vogels diarree van. Bovendien is hun verenkleed niet meer waterdicht als er zachte boter op komt.

2. Bessenfeest

Vogels zijn gek op bessen. Ze vinden ze niet alleen ontzettend lekker, door het hoge vitaminegehalte zijn ze ook erg gezond. Elk vogeltje eet andere bessen. De spreekwoord maak je blij met vlierbessen,

Pimpelmezen en koolmezen knokken in karige tijden om voedsel. Het recht van de sterkste geldt. Zorg daarom dat alle vogels in je tuin genoeg te eten hebben.

De keep is een wintergast bij het voerhuisje, dat op verschillende hoogtes en eerlijk verdeeld lekkernijen aanbiedt.

3. Rommelhoekjes

Wat voor veel mensen rommel in de tuin is, is voor veel vogels juist een paradijs. Hoe rommeliger, hoe beter voor de vogels. Afgevallen takken en bladeren zijn een fijne plek om te schuilen als er gevaar dreigt. Bovendien krioelen en kruipen er allerlei beestjes op, die weer een smakelijk hapje tussendoor vormen. Hou je niet van rommel? Creëer dan een speciaal rommelhoekje. Veeg hier alle bladeren op een hoop en laat ze lekker liggen tot het einde van de winter. Je zult zien dat er niet alleen vogels op af komen, maar ook egels.

de merel met lijsterbessen en groenlingen zijn dol op de zaden van rozenbottels.

Met één of meerdere besenstruiken komen de vogels dus zeker op visite. De hulst, dwergmispel, hazelaar en Gelderse roos hebben bessen in de winter. Door verschillende besenstruiken naast elkaar te plaatsen, creëer je een smulhaag, waar vogels het hele jaar door van kunnen genieten. Plant je er ook nog wat fruitboompjes bij, dan is het helemaal een vogelfeest.

4. Iets te drinken

Natuurlijk moet er na het eten ook iets te drinken zijn. En wat dacht je van een bad om op te frissen? Water is in de wintermaanden voor vogels net zo belangrijk als voedsel. Plaats daarom een ondiepe schaal met water in de tuin en ververs het water dagelijks. →

De grote bonte specht.

Appelvinken hebben zo'n sterke snavel dat ze zelfs kersenpitten kunnen kraken.

Het sierlijke winterkoninkje heeft extra hulp nodig. Hij waagt zich niet bij het voerhuisje.

Dierenvrienden houden een opening vrij in slootjes en meertjes zodat de ijsvogel ook bij aanhoudende vorst nog steeds kan vissen.

Geef nooit warm water, hoe verleidelijk dat ook lijkt in de winter. Het zorgt er juist voor dat de vogels te sterk afkoelen. Als het vriest, kun je in plaats van water wat geschaafd ijs geven. Ben je bang dat de kat de vogels zo wel heel makkelijk kan grijpen? Doe dan een halsband met een belletje om. Zo waarschuwt hij dat hij eraan komt.

5. Een eigen huis

Een nestkast is niet alleen een goede plek om te broeden, in de winter is het ook een veilig plekje om te schuilen. Ook in de wintermaanden kun je dus nog prima een nestkast ophangen. Let er op dat het huisje op een veilige plek hangt, met een vrije aanvliegroute. Hang de opening bij voorkeur richting het noordoosten, zo heeft de wind de minste kans om naar binnen te blazen.

Dan nog even dit

Na een lange winternacht hebben vooral de kleinste vogels al hun energiereserves opgemaakt. Zij kunnen dan ook geen dag overleven zonder voldoende voedsel. Daarom is het belangrijk dat er vers voer aanwezig is voor het slapen gaan en voordat de zon weer opkomt. Kijk daarom voor het gaat schemeren of het vogelbuffet aangevuld moet worden.

Het winterkoninkje hoort bij de kleinste vertegenwoordigers van onze gevederdere vrienden. Bovendien is hij een van de weinige insecteneters die bij ons overwinteren. Maar heb je hem ooit bij je voerhuisje gezien? Onwaarschijnlijk. Winterkoninkjes zijn schuw en terughoudend. Ze wagen zich niet zo snel aan de drukte van een voerhuisje. Je kunt de winterko-

ning in sneeuwrijke tijden een schaalje met meelwormen aanbieden. Kijk eerst onder welke struik of haag hij te zien is. Daar deponer je de meelwormen. Ook bij het ondersteunen van de ijsvogel is wat vindingrijkheid gevraagd. Bevroren meertjes en sloten zorgen voor de sterfte van zo'n vijftig procent van de ijsvogels. Zorg daarom dat er altijd wat water ijsvrij is. Ook kun je wat vis in een vergiet neerzetten voor ze.

In het voorjaar

Eind februari, begin maart moet je het vogelvoer aanpassen. De meeste vogels hebben dan baby's om te verzorgen. Vet staat niet meer op het menu, dus geen vetbollen in de lente. De vogels komen aan hun eiwitten door deze te halen uit rupsen, wormpjes en insecten. Je kunt de vogels een handje helpen met goed uitgekookte eierschillen die je hebt fijngestampt. Voer geen hele pinda's: jonge vogels kunnen erin stikken. ♥

De Tuinvogeltelling

Doe mee met de Nationale Tuinvogeltelling op 16 en 17 januari! Iedereen kan meedoen in drie gemakkelijke stappen.

- Stap 1: tel op 16 of 17 januari 2016 een half uur de vogels in je tuin of op je balkon. Kijk voor de andere twee stappen op www.tuinvogeltelling.nl. Geef daar je telling door. Je kunt ook gebruik maken van de app Tuinvogels. Op de site vind je ook extra informatie over het ophangen van je nestkast en het voeren van tuinvogels.

AANBIEDING

Schrijf je nu al in voor de Tuinvogeltelling. Je ontvangt dan tien procent korting op vogelvoer, nestkasten en

voerhuisjes. Extraatje van Vogelbescherming voor jou als lezer van Hart voor Dieren: 2 potten vogelpindakaas mét houder met 30 % korting. Van € 13,95 voor € 9,75. Kijk snel op www.tuinvogeltelling.nl/hartvoordieren voor een unieke kortingscode. Mis het niet, want op = op!

Tekst: Mariëke Dijkman/Vogelbescherming Nederland | Foto's: animal.press, Gross, Caters News/Klochev, Imago (4), Juniors, picture alliance/Arco, Wildlife, Daniele Occhiato

Braaaf

Mijn nr. 1
snack!

Braaaf belooft!

De beste buffelhuid

Een schoner en dus gezonder kauwproduct met minder afvalstoffen herken je aan de kleur. De beste kwaliteit buffelhuid herken je bovendien aan het leuke logo van Braaaf. Zo vind je bij je dierspecialzaak fris en hygiënisch verpakt:

- geperste staven in verschillende maten;
- geperste benen en geknoopte benen;
- geperste staven met vlees;
- slachtproducten.

Waarom is Braaaf er ook met verschillende vullingen en in verschillende smaken? Om ervoor te zorgen dat je hond graag op een product kauwt dat goed voor hem is. Kluiven is goed voor een hond en met Braaaf doet ie het ook braaf.

**Verkrijgbaar bij de
dierspecialzaak.**

BOTÉBA
INTERNATIONAL PET BRANDHOUSE

trotse leverancier van Braaaf producten

 Braaaf.nl www.braaaf.nl

**NU
TE KOOP**

Als de kat in januari in de zon ligt, ligt ze in februari achter de kachel.

Als de dagen lengen, begint de winter te strengen.

Geeft januari een sneeuwtoppijt, dan zijn we gauw de winter kwijt.

Januari zonder regen is voor de boerenstand een zegen.

Draagt januari een sneeuwriet kleed, wordt de zomer zeer heet.

> Wit is de trend

Niet alleen de natuur verandert haar jasje. Ook veel dieren passen zich aan aan de winterse omgeving. De trend is natuurlijk wit, vanwege de camouflage. Zo kunnen het alpensneeuwhoen of de sneeuwhaas pas ontdekt worden als je heel goed kijkt. Net zoals de poolvos, die ook wel ijsvos wordt genoemd. Hij komt alleen voor in Noord-Europa, Noord-Rusland en Canada. Een andere camouflagekunstenaar is de hermelijn. Vroeger werd hij vanwege zijn prachtige witte winterjas bejaagd en verwerkt in mantels van koningen en keizers.

De mooie witte wintervacht krijgen alleen de vertegenwoordigers ten noorden van de Alpen. Daar waar geen sneeuw valt, wisselen marters niet van jas.

SINAASAPPELSCHILLEN IN HET BOS

Wie opletend in het winterse woud gaat wandelen, stuit herhaaldelijk op kleine oranje gekleurde paddenstoeltjes die eruit zien als sinaasappelschillen. We hebben het over de grote oranje bekerzwam. Aan de binnenkant van de 'schillen' bevinden zich de sporen, die bij aanraking explosief in wolven worden uitgestoten. Tot zijn familie behoort ook de rode bekerzwam en de kleine oranje bekerzwam. Terwijl de grote oranje bekerzwam vooral vanaf de nazomer tot late herfst voorkomt, zie je de rode bekerzwam het meeste in de late winter op dood hout.

> Tijd voor sneeuwkllokjes

Sneeuwkllokjes bloeien van januari tot ongeveer april. De bloei zo vroeg in het jaar is niet zo gunstig voor insectenbezoek en dus voor kruisbestuiving, maar het blijkt niet onmogelijk. Honingbijen en hommels halen bij gunstig weer al vanaf februari uit de sneeuwkllokjes een licht oranjegeurig stuifmeel en zelfs een kleine hoeveelheid nectar. De plant komt, doordat zij snel en gemakkelijk verwildert, in veel streken voor. Haar oorspronkelijk verspreidingsgebied is vermoedelijk Zuid- en Midden-Europa. Bij ons hoort de soort bij de stinsenplanten.

> Wintervaste planten

Over het algemeen geldt dat planten vanaf oktober minder water nodig hebben. Ze verzamelen water en reduceren de verdamping door het afgooien van bladeren. Winterharde kuipplanten moeten tegen vorst beschermd worden. Bevroren water zet uit en kan het plantweefsel beschadigen. Daarom moeten de wortels van de plant worden beschermd in isolerende potten met een gat in de bodem. Hiervoor zijn 'winterharde' terracotta potten of potten van kunststof of glasvezel geschikt. Daarnaast moet elke pot met een jute zak of met noppenfolie worden omwikkeld.

STERRENKIJKERS OPGELET

Men zegt niet voor niets dat de winter donker en koud is. In december heeft het jaar de langste nachten en de kortste dagen. Als het niet bewolkt is, is dit de beste tijd om sterren te kijken. Tijdens heldere, koude nachten zie je aan de zwarte decemberhemel de opvallendste sterrenbeelden en de meest zogenaamde vaste sterren. Dat zijn verre hemellichamen, die voor ons aardbewoners op een vast punt in de hemel te zien zijn. Afhankelijk van het jaargetijde zijn ook andere sterren zichtbaar. Wie ontdekt de Grote Beer als eerste?

Bijzonder ritme

Veel dieren slapen in de winter om de voedselarme- en koude tijden goed te doorstaan. Ze verlagen hun lichaamstemperatuur om zoveel mogelijk energie te besparen. Gemzen zijn echter de hele winter klaarwakker. Hun bronsttijd begint midden oktober en de draagtijd loopt van december tot begin juni. Om toch energie te sparen in de winter, verlagen ook zij hun lichaamstemperatuur. In de vroege ochtenduren bereiken ze hun dieptepunt. Maar dat tijdstip verschilt per seizoen. In juli is dat al om vier uur, in januari om negen uur 's morgens. Wie graag gemzen wil zien huppelen, kan er daarom 's winters het beste in de middag op uit trekken.

FOTO: S.ISTOCKPHOTO.COM/@2013SILVIA JANSEN/KIBOKA/NICKFREE. PICTURE ALLIANCE/BLICKWINKEL/M. SHUTTERSTPIELER/ RONNIE HOWARD/LIGHTPOE/T/PAUL MAGUIRE/TOVONAN/JRCISER/NATASHA BREEN/STANDRETT. EQROY/SHUTTERSTOCK

Dol op de NERTS

Een schitterend vachtje maakte deze kleine marter tot een begeerlijk 'object' in de mode. Honderd jaar geleden werd in Duitsland de laatste nerts gevangen. Op sommige plekken in Oost-Europa konden enkele Europese nertsen overleven. Een fokproject biedt nu hoop op de terugkeer in het wild van deze prachtige jager.

Kaja Muul verzorgt de kostbare nertsen in het fokcentrum van de Tallinn Zoo.

Eerst waren het de pelsdierjagers die met vallen de kleine marters te lijf gingen. Met honderdduizenden tegelijk werden de nertsen in Europa gedood, totdat er bijna geen meer over waren. Toen kwam de mode op de proppen met de grotere Amerikaanse nertsen. Zij zien niet ver-

want aan onze nerts en kunnen niet met hem gekruist worden. Maar toen zij ontsnapten uit pelsdierenfarms, veroverden zij de territoria van hun Europese familie en verdrongen ze. Enkele Europese nertsen konden overleven op Oostzee-eilanden. Deze dieren zijn

de kern voor een programma van de Talinn Zoo, die zich bezighoudt met het voortbestaan van de Europese nerts. Het is geen eenvoudige opgave volgens projectleider Tiils Maarit, die al jaren zoekt naar een manier om de ondergang van de nerts te voorkomen met een soort van Ark van Noach. “De marters zijn absoluut eenlingen”, vertelt Maarit. “Ze leven uitsluitend in de nabijheid van water, en eten vis, kikkers, woelmuizen en kreeften.” Zo klein als de ongeveer een pond wegende jagers zijn, zo groot is het territorium dat ze claimen:

op een oppervlakte van ongeveer 30 hectare dulden zij geen soortgenoten – noch mannetjes, noch vrouwtjes. Uitzonderingen en vriendschappelijke ontmoetingen zijn er slechts als de vrouwtjes bereid zijn om zwanger te worden. “Bij een langdurige paringsbereidheid zou het moord en doodslag zijn”, aldus Maarit. Nu hebben zoölogen van de Universiteit van Wenen in samenwerking met Zoo Tallinn een methode ontwikkeld waarmee uit de ontlasting en urine de vruchtbare fase van een vrouwtje vastgesteld kan wor-

Nertsen zijn streng territoriale eenlingen. Daarom zit er maar één dier per hok in het fokcentrum.

Hij heeft scherpe tandjes. De verzorgers moeten zich met handschoenen beschermen tegen beten van hun beschermelingen.

De typische witte vlek op de snuit van de Europese nerts verschilt per individueel dier.

Alleen dieren uit dezelfde worp verdagen elkaars nabijheid de eerste weken. Laten worden ze echte eenlingen.

den. Sindsdien tijd loopt het met de nakomelingen als met een goed gesmeerd uurwerk. 152 nertsen zijn ondertussen voortgekomen uit het fokprogramma. Vermoedelijk heeft zich daarmee de wereldpopulatie al verdubbeld, zeggen soortenbeschermers. Nu kan men het gaan riskeren om de eerste nakomelingen uit te gaan zetten in gebieden waar nog geen nertsen voorkwamen. De eerste dieren werden op het Estische Oostzee-eiland

Saaremaa en Hiiumaa uitgezet. Ook bij de Steinhuder Zee leven inmiddels nertsen uit Tallin. Alleen in Oostenrijk is er nog geen plaats voor ze. Franz Schwarzenberger, fysioloog aan de Universiteit van Wenen die het hormoononderzoek heeft uitgevoerd, zegt: “De nerts leeft nu nog in onze weilanden. De soort hier laten verwilderen, zou zijn doodvonnis betekenen. ❤️

Goed idee:

het huisdierengezondheidsplan

Het team van dierenkliniek Winsum heeft het voor de klant beter betaalbaar gemaakt om zijn dier de beste zorg te geven, te beginnen bij de aanschaf van een jong dier. Men kan kosteloos langskomen op de praktijk, waarna er uitgebreid wordt besproken welk dier/ras het beste bij je past. Dat is afhankelijk van bijvoorbeeld de gezinssamenstelling en de woonruimte. Daarnaast wordt de eigenaar geïnformeerd over de kosten die hij of zij kan verwachten. De hoop is dat het minder voorkomt dat mensen in de financiële problemen komen door een ziek dier of dat een dier niet de behandeling krijgt die het nodig heeft omdat er gewoonweg geen geld is. Heb je een dier, dan kun je deelnemen aan het gezondheidsplan. Je neemt dan voor een jaar zorg af, waar je maandelijks een bedrag voor betaalt. Het scheelt zo'n honderd euro als je het

pakket neemt ten opzichte van wanneer je alles los moet betalen per bezoek. Ook krijg je korting op alle producten die je verder gebruikt, zoals röntgenfoto's, bloedonderzoek, voeding en operaties. De assistentes zijn vooral enthousiast over het feit dat er drie extra controles bij het pakket zitten. In totaal wordt het dier dan vier keer gezien en nagekeken op de kliniek. Op die manier kun je veel ziektes kunnen voorkomen of er veel vroeger bij zijn en daardoor zal het slagingspercentage van een behandeling veel groter worden. Nu zijn er vaak mensen die vragen

of het wel nut heeft om zo vaak te gaan, want ze denken dat je wel ziet aan het dier of het ziek is. Helaas is dat niet zo. In de natuur zal een dier liever niet laten zien dat het ziek is en pijn heeft, want zwakke dieren worden al snel prooi en dus

gedood. Ook onze huisdieren vertonen dit gedrag. Het programma in Winsum is er vooral op gericht betere en betaalbare zorg te kunnen bieden. Gelukkig zijn er steeds meer klinieken in Nederland die ook dergelijke programma's oppakken. Informeer voor meer informatie bij je dierenarts.

> Knokken tegen hondengevechten

In de Verenigde Staten komen illegale hondengevechten vrijwel overal voor. Onlangs heeft The Humane Society samen met de ASPCA (American Society for the Prevention of Cruelty to Animals) opnieuw in verschillende staten tegelijk een groot succes behaald. In totaal werden er 367 honden bevrijd uit kennels door speciale arrestatieteams in de staten Alabama, Mississippi en Georgia. De dieren werden in veiligheid gebracht en hoeven nooit meer te vechten voor hun leven. Deze 'opruimactie' was de tweede meest geslaagde ooit in de geschiedenis van de VS. Hoewel georganiseerde hondengevechten afleken te nemen sinds de jaren negentig, vrezden dierenbeschermers en de politie dat ze de afgelopen jaren juist weer zijn toegenomen.

FOTOS: DIER EN PROJECT; SHUTTERSTOCK/MR. NIKON; FEDOR S. SILIVANOV/WILDERPIX/ONDREJ DEML/LUIGI PANICO PHOTOGRAPHY; DIERENKLINIEK WINSUM

KOE OP TOURNEE TEGEN EU-DIERENEXPORT

Ze is zo groot als haar levende soortgenoten, maar gemaakt van glasvezel. Ze staat symbool voor de drie miljoen dieren die jaarlijks over de EU-grenzen worden vervoerd om elder te worden geslacht. In het Verdrag van Lissabon staat geschreven: Omdat dieren voelen de wezens zijn, staat hun welzijn voorop. Maar van 'welzijn' kan geen sprake zijn bij een vastgelegde maximale duur van acht uur transport aan een stuk. En het is slechts een richtlijn die geldig is tot aan de EU-grenzen. Daarom is Compassion in World Farming nu op toernee in de EU en eist een verbod van levende dieren buiten de EU. Hier vind je de petitie om te tekenen: www.ciwf.nl

Column Els Adams

www.dierenproject.nl

NIEUWJAARSDAG IS EEN MOOIE DAG

Persoonlijk ben ik helemaal geen wintermens. Sterker nog, ik verafschuw de beperkingen in bewegingsvrijheid die de winter aan mij en aan de dieren oplegt. Tegelijkertijd is de wintertijd een periode van het aanhalen van de onderlinge banden, van samenzijn en samenzang. Letterlijk en figuurlijk zoekt men de warmte bij elkaar. En met een ongerept en onbetreden nieuwjaar in het verschiet, realiseer ik me dat zelfs mijn geweten zich voor één dagje laat sussen. Op nieuwjaarsdag viert immers iedereen feest, we wensen elkaar het allerbeste. Er wordt die dag niet geslacht en niet getest. Eén dag bestaat er geen massale doodsangst voor consumptie- en proefdieren. Dat is wat deze dag zo vredig maakt. Nog even geen bloedvergieten wat de ongereptheid van dit jaar vandaag al rood doet kleuren. Een vreedzame wereld, de wereld van één dag! Nieuwjaarsdag, het begin van een heel nieuw jaar met de kracht van een belofte. Zoals een roos nog in de knop, die water nodig heeft om ooit tot schoonheid te ontluiken. De zorg voor een roos, de invulling van een heel nieuw jaar. Goed rentmeesterschap is vooral zorgzaamheid. Zelfs die ene roos is echt de moeite waard, die maakt de wereld een heel klein beetje mooier. De kunst is echter niet dat beetje water geven, maar respect hebben en zuinig zijn op al het leven. Want al die kleine zorgzaamheden bij elkaar, die maken het verschil op zo'n heel jaar!

El Niño

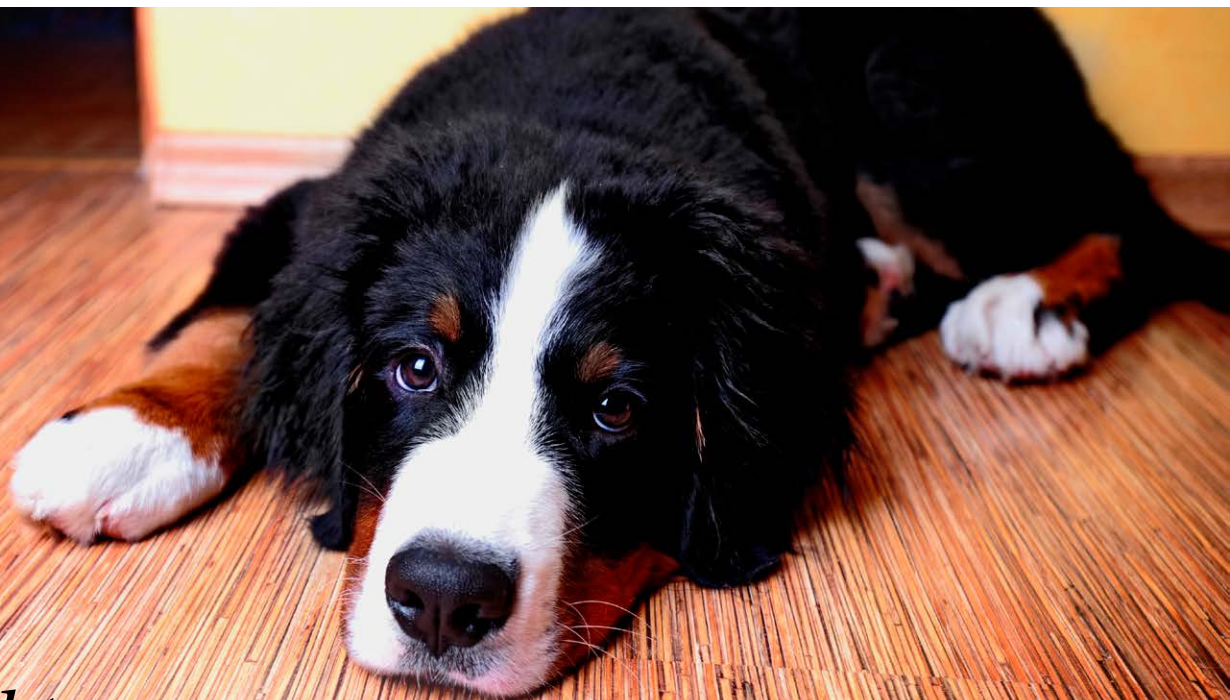
Het natuurverschijnsel El Niño is aangekomen bij de Peruaanse kust. Ook daar leidt dit tot stijgende temperaturen en daar hebben veel dieren het moeilijk mee. Zo ook de zeeleeuwen, die nu ziek stranden aan de kust. Vier van hen hadden geluk. De dierenbeschermster en bioloog Carlos Yaipen vond ze en heeft ze opgelapt. El Niño zorgt voor opwarming van het zeewater langs de evenaar in de oostelijke Stille Oceaan. Dit heeft veel effect op het weer in grote delen van de wereld.

VRAAG & ANTWOORD

Experts helpen

DE ZIEKTE VAN CUSHING komt relatief vaak voor bij honden en is in de meeste gevallen goed te behandelen.

Is de ziekte van Cushing te behandelen?

Mijn Berner Sennen teefje van 4 heeft onlangs de diagnose ziekte van Cushing gekregen. Volgens de dierenarts is het niet volledig te behandelen, maar onze Bella is nog veel te jong om haar op te geven. Wat zijn de mogelijkheden voor haar?

INGEZONDEN DOOR: E. VAN STRIJLAND

BEANTWOORD DOOR: DR. HANS KOOISTRA,
SPECIALIST INTERNE GENEESKUNDE BIJ
DE UNIVERSITEITSKLINIEK VOOR GEZEL-
SCHAPSDIEREN, UNIVERSITEIT UTRECHT

De ziekte van Cushing komt relatief veel voor bij honden; ongeveer 1000 maal vaker dan bij de mens. Er is dan ook veel ervaring met de behandeling van deze aandoening. In het merendeel van de gevallen is de ziekte van Cushing goed te behandelen. Het is een aandoening die vooral voorkomt op middelbare en oudere leeftijd. Vier jaar is dus wel erg jong om de ziekte al te hebben. Alle reden dus om goed uit te zoeken wat er precies speelt bij uw hond.

Om te bepalen welke behandeling passend is voor uw

hond moet eerst bepaald worden of de aandoening het gevolg is van een bijniertumor of van een tumor in de hypofyse ('het hersenaanhangsel'). Vaak kan dit met laboratoriumonderzoek vastgesteld worden. Bij een deel van de patiënten is daarvoor diagnostische beeldvorming (bijvoorbeeld echografie of een CT-scan) nodig. Bij een bijniertumor is operatief verwijderen de meest ideale behandeling, maar dan moet wel eerst zijn vastgesteld dat er geen uitzaaiingen zijn. Bij een hypofysetumor is de meest optimale behandeling afhankelijk van

de grootte van de tumor. Om deze reden is het zeer aan te raden een CT-scan te laten maken van de hersenen. Bij een kleine tumor in de hypofyse heeft behandeling met medicijnen meestal een heel goed effect. Bij een grotere tumor is operatief verwijderen de beste keus.

Op de Universiteitskliniek voor Gezelschapsdieren in Utrecht hebben de endocrinologen veel ervaring met de diagnostiek en behandeling van de ziekte van Cushing. U kunt uw dierenarts vragen om een verwijzing naar de polikliniek endocrinologie van dit dierenziekenhuis.

Is mijn kat in de rouw?

VERDRIET

Ook katten kunnen rouwen. Het gemis van een maatje en de veranderende sociale structuur kan bijzonder stressvol zijn.

Ik had twee Siamezen van 14 jaar, broer (Sam) en zus (Delilah). Een paar maanden geleden is Sam overleden. Delilah is sindsdien aan het rouwen. Ze slaapt veel, miauwt veel en ze lijkt Sam overal te zoeken. Ze is onrustig als ze wakker is en enorm aanhankelijk. Hoe kan ik haar helpen? En heeft het zin om een nieuwe kat erbij te nemen?

INGEZONDEN DOOR: G. BOS

BEANTWOORD DOOR: ANNEKE VAN DEN BURG, GEDRAGSTHERAPEUT VOOR KATTEN
www.tinleygedragstherapievoordieren.nl

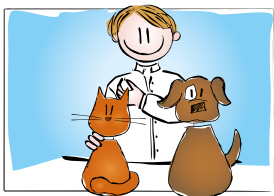
Het is bekend dat dieren na het verlies van een maatje gedrag vertonen dat we als rouw kunnen typeren. Hoewel we de exacte emotie van een kat niet kennen, duiden de gedragingen van Delilah op rouwverwerking. De dood van Sam is dan een grote verandering in de sociale structuur. Het is ook bekend dat Siamezen graag aandacht willen. Doordat de aandacht van Sam voor Delilah weggevallen is, is het logisch dat ze nu meer aandacht bij u zoekt. U kunt Delilah door deze rouwperiode heen helpen door haar meer aandacht te geven, haar af te leiden met spel en zo nu en dan een extra lekker hapje. Verder is het belangrijk dat u de dagelijkse routine aanhoudt die er ook voor het

overlijden van Sam was. Delilah is een kat op leeftijd. Het is dus mogelijk dat er medische oorzaken zijn voor haar gedrag. Zo kan het zijn dat ze meer en dieper slaapt omdat ze slechter hoort, maar het kan ook zijn dat ze een lichte vorm van dementie heeft of een andere lichamelijke aandoening. Het is ook denkbaar dat de gedragsveranderingen al langer bestaan maar zich nu heftiger uiten of u meer opvallen. Ik adviseer u dan ook om voor de zekerheid een medische check uit te laten voeren. Op dit moment adviseer ik u om geen kat erbij te nemen. Een nieuwe kat in huis vraagt om gewenning en aanpassing. Dit gaat vaak met stress gepaard en in het ergste geval angst of agressie; een situatie

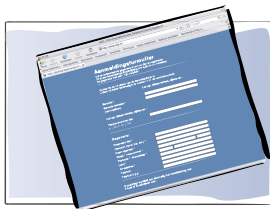
die voor Delilah niet wenselijk is. Een nieuwe kat heeft een heel ander karakter en gedragingen dan Sam, en zal dan ook niet direct een maatje voor Delilah zijn. Ik adviseer u om minimaal drie maanden te wachten. Gaat het dan beter met Delilah, dan is een nieuwe kat niet nodig. Gaat het niet beter en blijft u van mening dat Delilah een maatje mist, dan kunt u een nieuwe kat overwegen. Het is verstandig om met een kattengedragsdeskundige te overleggen welke kat qua aard en karakter goed bij Delilah past. Stap niet in de valkuil van een te makkelijke en snelle aanschaf van een kitten. Ook een nieuw kitten kan een grote bron van stress zijn, zeker voor oudere katten zoals Delilah, en succes is niet verzekerd!

Stichting Nederlandse Databank Gezelschapsdieren
NDG

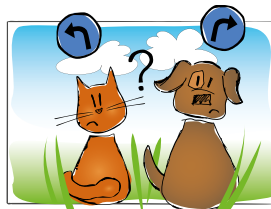
OPSPORING VERZOCHT!

LAAT UW DIERENARTS
EEN CHIP AANBRENGEN.

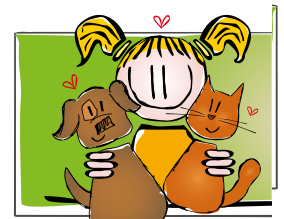
REGISTREER OP
WWW.NDG.NL

IS UW HUISDIER
VERDWAALD?

UW HUISDIER WORDT
MET EEN SCANNER
HERKEND

DE EIGENAAR
ACHTERHALEN MET
BEHULP VAN NDG

www.ndg.nl

U wilt toch ook het beste voor uw hond?

PrimeVal; premium aanvullend diervoeder voor uw hond! Natuurlijk wilt u het beste voor uw hond. Dus zorgt u voor een optimale verzorging. Een goede voeding en voldoende beweging zijn belangrijk.

Maar ook PrimeVal.

Zo hebben we producten voor de opbouw en het behoud van gezonde botten, gewrichten, pezen en banden. Maar ook voor bijvoorbeeld een gezonde en glanzende vacht, voor een gezonde darmflora en voor ondersteuning bij gewichtsverlies.

Verkrijgbaar bij uw dierenarts.

Uit liefde voor het leven **parmalux**

PrimeVal is een topmerk van Parmalux

GELATINAAT

“Voor gezonde botten, gewrichten, pezen en banden.”

PUPPY GELATINAAT

“Voor de opbouw van het kraakbeen in de gewrichten.”

STRESSLESS

“De natuurlijke rustgever bij angst en in perioden van stress.”

COLONFLORA

“Voor een gezonde darmflora.”

OMEGA 3-6-9

“Voor een gezonde huid en glanzende vacht.”

Premium aanvullend diervoeder voor uw hond. De producten van PrimeVal zijn verkrijgbaar bij uw dierenarts, www.primeval.nl of bel met PrimeVal op tel. 0251-361055.

Brand bij Norma's Universum

23 jaar geleden

kwam ik naar Nederland terug met een auto vol dieren. Vanaf mijn prille jeugd al redde ik alle

dieren die op mijn pad kwamen. Na de gruwelen van de straatdieren in Griekenland twaalf jaar lang te hebben meegemaakt, vond ik mijn levensdoel. Doordat een zwaar motorongeluk een einde maakte aan mijn carrière als danseres werd mijn levensmissie een dag- en nachttaak. Door de jaren heen werd mijn opvang groter en groter en meer dieren vonden de weg naar mijn thuis. Tot de dag van de brand... In een uur tijd verwoestte een

grote brand alles wat we opgebouwd hadden in al die jaren. Veel dieren vonden de dood. Ondanks het feit dat ik er vele wist te redden, was de ramp niet te overzien. Daar stonden we dan. We hadden niets meer.

NIET ALLEEN

Maar ik was niet alleen, daar kwam ik al snel achter. Duizenden mensen hielpen. Ze doneerden geld, goederen en voer voor de dieren. Lenie t' Hart kwam langs namens Stichting DierenLot. Direct werd me een envelop met 5.000 euro overhandigd uit het noodfonds om de zo noodzakelijke eerste spullen te kunnen kopen voor de dieren. Er moesten tijdelijke stallen worden gebouwd en onderkomens voor de andere dieren.

BEDANKT!

DierenLot startte een grote, landelijke actie waar een ton aan donaties moest worden wopgehaald. Alle donateurs: ontzettend bedankt, want het is gelukt! Samen met

Stichting Het Waardige Dier, die tegen een symbolische rente een lening verstrekke, konden we een nieuwe locatie aankoo-

pen en zelfs verbouwen en geschikt maken voor de dieren. Nu wonen we op onze nieuwe plek, waar de dieren zich al helemaal thuis voelen. Dankzij de veel grotere ruimte die nu tot mijn beschikking staat, heb ik alweer veel nieuwe dieren kunnen redden. De honden hebben hun speelweides en de paarden een grote wei om in te grazen en te rennen. Ondanks het vreselijke verlies die zwarte dag is alles toch nog goed gekomen. Norma's Uni-

versum draait weer op volle toeren en hoewel het verdriet en het trauma nog erg groot zijn, zien we de toekomst weer vol hoop tegemoet. Bedankt iedereen, voor alle hulp en steun!

Norma Miedema, namens de Stichting Help Norma

Wat doen we?

OOK JIJ KAN HELPEN!

Veel dieren leiden een heel beroerd bestaan, ook in Nederland. Stichting DierenLot trekt zich het lot van deze dieren erg aan en wil ze helpen. Dit doet DierenLot door zo'n tweehonderd lokale en regionale dierenorganisaties in Nederland te steunen in hun goede werk voor de dieren. Kijk voor alle info en donateur worden op: www.dier.nu

NIEUW, LEUK & NUTTIG

Cadeaus voor dieren en dierenvrienden

Met kerst verrassen we graag onze familie en vrienden, maar ook de dieren. Hier een paar tips voor leuke, diervriendelijke en nuttige cadeaus.

> Muizen in de kaas

In dit stuk kaas (maten: 13 x 14 x 19 cm) hebben zich twee muisjes verstopt die af en toe uit een gaatje kijken. Het kiekeboe-spel is geweldig voor katten die graag jagen. Het spel werkt op drie AA batterijen. Tip: Blijf erbij en geef de kat af en toe wat lekkers. Dat motiveert hem extra.

PetSafe FroliCat Cheese, € 31,95 bij www.medpets.nl

> Design voor de tuinvogels

Een opvallende voertafel gemaakt van geblazen glas. Met de roestvrijstalen paal is deze voertafel makkelijk te plaatsen in de tuin of in de plantenbak. De glazen kap vormt het voerreservoir en is eenvoudig te vullen met vogelvoer. De tafel is vooral geschikt voor kleinere tuinvogels. Schoonmaken kan eenvoudig in de vaatwasser.

Eva Solo voertafel, € 99,95 bij www.vogelvoedersdirect.nl

> Doos vol met verrassingen

Maak zelf een verrassingspakket voor je hond. Doe er diverse kauwproducten, speeltjes en lekkernijen in, natuurlijk alleen zijn favorieten, want die ken je. Alleen al het uitpakken is een feest voor mens en dier!

Tip: Als je je hond een klein beetje helpt met uitpakken, maak je de doos nog spannender voor hem.

> Genieten in je eigen slaapzak

Een slaapzak waar je in weg kan kruipen, die deken en holletje tegelijk is... dat wil elke hond wel. Dit zachte, warme model kun je overal mee naartoe nemen en je hond als slaapplek aanbieden. Er

zijn er twee: 60 x 65 cm en 70 x 85 cm. De binnenkant is gemaakt van ongeverfde en onbehandelde schapswol. Kan op 30 graden gewassen worden. Vanaf € 149,- bij www.cloud7.de

> Een schone vacht zonder prikkende oogjes

De hypoallergene Pet Head Puppy Fun Tearless Hondenshampoo is extra mild en prikt niet. Ideaal voor puppy's, honden die last hebben van allergieën, druktemakers of alleen om het hoofdje van je hond veilig te kunnen wassen. De distelolie kalmeert en voedt de huid met essentiële vetzuren en behoudt hierbij het vochtgehalte. Shea butter helpt bij het herstellen van de souplesse en elasticiteit van de vacht. De shampoo is PH-neutraal en vrij van parabenen, aardolie-derivaten, propyleenglycol, sulfaat en DEA en is dierproefvrij. Er zijn nog meer producten van 'I Love Pet Head'. *Pet Head Puppy Fun Tearless Hondenshampoo* € 14,95 bij o.a. www.bemellowshop.nl

> Koffie met Simon's Cat

Wat is er nou gezelliger dan met je familie aan tafel zitten en samen spelletjes spelen, terwijl je een kop koffie of thee drinkt? Natuurlijk extra smakelijk uit een speciale mok van de humoristische en uitermate populaire serie animatiefilms (en boeken) 'Simon's Cat'. 100% porcelein en kan in de magnetron en vaatwasser. Er zijn verschillende mokken verkrijgbaar.

Vanaf € 14,25 (exclusief verzendkosten) verkrijgbaar bij simonscat.theofficialwebshop.com

> Dieren in de boom

Honden van verschillende rassen, katten, uilen, muizen, nijlpaarden en nog veel meer; je kunt zelf kiezen welk dier je in je kerstboom wilt hangen. Heb je geen kerstboom, dan staat zo'n hanger ook erg vrolijk in een plant of als extra versiering op een mooi cadeau.

De hangers zijn verkrijgbaar vanaf € 6,25 bij www.hoooot.nl

> Dolfijnen in een sneeuwbol

Een muziekdooz met spelende dolfijnen in een glazen waterbol, waarin het glitter sneeuwt als je ermee schudt. De onderzijde is rondom gedecoreerd met een afbeelding van de zeebodem. Na het opwinden van het mechanisme draaien de dolfijnen rond en speelt de melodie 'Over The Waves' (Sobre las Olas) van de Mexicaanse componist Juventino Rosas. Afmetingen: 15 cm hoog, 10,5 cm doorsnede. Gemaakt van kunststof en glas, het speelwerk is van metaal. *€ 37,50 op speeldoosjes.nl*

> Designer Dog/Cat Cave

Het Braziliaanse designmerk Guisapet combineert stijl en functionaliteit om moderne 'grotten' voor katten en honden te creëren. Het perfecte plekje voor huisdieren om te relaxen. Gemaakt van robuust

en recyclebaar materiaal. Zowel voor binnen als buiten geschikt en te combineren met verschillende stijlen kussens. *Verkrijgbaar bij www.store.styletails.com/collections/guisapet vanaf € 106,-*

> Je lieveling in een medaillon

Een medaillon van glas met een achtergrond die individueel te vullen is, is een heel persoonlijk geschenk voor alle dierenvrienden. Je kunt een plukje haar van je hond of kat erin doen, of een veertje van je vogel, een foto van je konijn of welk dier dan ook. De mogelijkheden zijn oneindig. Het medaillon heeft een doorsnede van 3 cm. € 29,95. Kijk voor alle mogelijkheden op: www.samardesign.nl/nl/Medallion

> Trixie Snackboard

Een interessant spel voor konijnen die zich wel eens vervelen. Ze moeten echt iets doen voor wat lekkers. Met hun neus of pootjes moeten ze de dekseltjes optillen. Let op: dit kan verslavend werken, want als de konijnen eenmaal weten dat er wat lekkers onder de deksels kan liggen, zullen ze ze steeds weer optillen om te controleren of er wat nieuws onder is gelegd. De kunststof deksels kunnen in de vaatwasser gereinigd worden, dus wat hygiëne betreft zit je goed. Tip: Heb je meer dan twee konijnen, haal dan voor ieder een apart Snackboard, anders wordt het ruzie. Maten: 20,5 x 20,5 x 3,5 cm (L x B x H), ø 20 cm. € 14,90 bij www.parrotshopnederland.nl

> Marathon op een liggend loopwiel

Uit tests is geconcludeerd dat wilde muizen deze loopplaats onweerstaanbaar vinden er er puur voor de lol in rennen. Jij kunt dit genot ook aan je konijnen of knagers gunnen. Het loopwiel

van natuurhout is verkrijgbaar in twee groottes en er is geen risico op verwonding van de diertjes omdat ze nergens in vast kunnen komen te zitten. Vanaf € 20,99 bij www.agradi.nl

> Valeriaan voor de kat

Valeriaan heeft op katten een onweerstaanbare en sterk prikkelende werking. Omdat katten zo dol zijn op de geur heeft de plant als alternatieve naam 'kattenkruid'. Doe je kat een plezier met een valeriaan-kussentje of -speeltje. Bovenstaand bijvoorbeeld: *Valeriaan kussentjes van Baldini, per twee stuks € 2,45, en de patchwork-uil als valeriaan speelkussen (L 17 x B 18 x H 3 cm) voor € 5,99. Beide verkrijgbaar via www.zooplus.nl*

> Water uit een fonteintje

De Lucky Kitty drinkfontein is gemaakt van keramiek, is absoluut anti-slip en robuust en dus ook ideaal voor stormachtige katten, kleine honden en fretten. Het moderne design zonder hoeken is niet alleen mooi, maar ook zeer snel en eenvoudig te reinigen. Door de drie verschillende drinkgebieden zal de Lucky-Kitty drinkfontein voldoen aan de voorkeur van elke kat. Afmetingen: L 30 x B 23 x H 14 cm. De schaal kan ook in vaatwasser. Bij www.zooplus.nl vanaf € 59,95

Oppassers gezocht!

Ben jij verantwoordelijk, gek op dieren en wil je iets bijverdienen met oppassen? Dan is Pet Holiday iets voor jou! Zij zijn op zoek naar oppassers in heel Nederland voor honden, katten en/of konijnen.

Een bekend probleem bij huisdiereigenaren: Waar laat ik mijn maatje als ik op vakantie ga? Als ik moet werken? Of op bezoek ga bij vrienden? Bij Pet Holiday begrijpen ze dat je je huisdier niet zomaar ergens achterlaat. Hoe fijn zou het zijn om je vriendje een verantwoordelijke oppas te geven, waar hij volop liefde, aandacht en beweging krijgt? Dan ga je als baasje pas écht met een gerust hart op pad.

Hoe word je oppasser van Pet Holiday?

Pet Holiday is op zoek naar oppassers in heel Nederland. Ze zoeken oppassers die liefde voor dieren hebben, verantwoordelijk zijn en tijd hebben om in eigen huis op de dieren te passen. Op www.pet-holiday.nl maak je zelf een gratis profiel aan. Je geeft aan wanneer je kunt en tegen welk tarief je wilt op-

passen. Jouw profiel plaatst Pet Holiday vervolgens op de website zodat baasjes jou goed kunnen vinden. **Deel jouw liefde met dieren en schrijf je in:** pet-holiday.nl/schrijf-je-in/

lets voor jou?

Baasjes hebben nog even geduld nodig. Pet Holiday zoekt eerst nog meer oppassers, zodat er sprake is van een landelijke dekking. Blijf op de hoogte en volg Pet Holiday op Facebook.

 Pet-Holiday.nl

FOTOS: MICHAEL SHIMKUS, GRIGOR L./SHUTTERSTOCK

LANG LEVE *de kip!*

Kippen worden niet voor niets steeds populairder. Hier lees je waarom ze dat verdiend hebben.

De geschiedenis van de kip

Al onze huidige kippen stammen af van een wilde kip, het bankivahoen. De in Zuidoost-Azië levende wilde kip werd al 5000 jaar geleden gedomesticeerd. De geschiedenis van de kip is moeilijker terug te zoeken dan die van andere dieren, omdat kippenbotjes minder goed geconserveerd blijven dan die van grote zoogdieren. Gevonden botjes in

China duiden er echter op dat er al kippen werden gehouden nog voor de landbouw zich ontwikkelde. Sinds 2500 v. Chr. werden de vogels in het zuiden van India gehouden, totdat ze in 1475 v. Christus in Egypte opdoken.

Inmiddels zijn er in Europa ruim 180 verschillende kippenrassen en kleurslagen.

Het bankivahoen hoort bij de fazantachtigen en leeft in het wild in Indië.

Kippen zijn slim

Tegengesteld aan de gangbare mening zijn kippen die goed verzorgd worden alles behalve dom. Aan de Macquarie Universiteit in Sydney, hebben onderzoekers ontdekt dat ze zelfs slimmer zijn dan baby's.

Zo begrijpen kippen het dat recentelijk verborgen objecten er nog steeds zijn. Baby's kunnen dat niet. De vogels kunnen bovendien matigen als het om een voor hen duidelijk doel gaat. Zo gaf men kippen een voederbeloning als ze bij het voeren een halve minuut wachtten met eten. Ruim 90 procent van de kippen herinnerde zich de beloning en hield zich in. Dat bewijst dat ze vooruit kunnen denken. Bij een andere test werd de kippen blauw

en geel gekleurde graantjes aangeboden. De blauwe bevatten een ingrediënt dat misselijkheid veroorzaakt. De kippen begrepen snel het verband en pikten alleen nog maar de gele korrels eruit. In een ander onderzoek gaf men gewonde kippen twee soorten voer, eentje met pijnstillers en eentje zonder. Ook hier begrepen de kippen na korte tijd welk voer beter voor hen was en gaven voorkeur aan het voer met de pijnstilling.

Araucana kuikens zijn zwart of bruin.

De kip, onze gevoelige vriend

Britse onderzoekers hebben bevestigd wat kippenbezitters al lang weten: kippen tonen inlevingsvermogen en zijn gevoelig. Kuikens van 32 moederkloeken voelden om de 30 seconden een luchtstroompje. Bij de moeders leidde dat tot hartkloppingen, de temperatuur van de kam en ogen daalde en ze observeerden hun kuikens nauwlettend. Wanneer men de kuikens met rust liet en de moederkloeken een luchtstroompje gaf, lieten ze dezelfde reactie zien.

Er was echter wel een klein verschil: alleen wanneer ze

merkten dat de kuikens eronder leden, kregen de hennen hartkloppingen. Wanneer ze zelf geërgerd waren, veranderde hun hartritme niet. Dit toont hoe gevoelig hennen zijn als het om hun kuikens gaat. Daarnaast waren wetenschappers in staat om bij kippen, als eerste dieren sinds de primaten, het bewijs te vinden voor inhoudelijke gesprekken. De vogels hebben tot wel twintig verschillende geluiden voor verschillende voersoorten. Ook tegenover mensen bezitten kippen empathie.

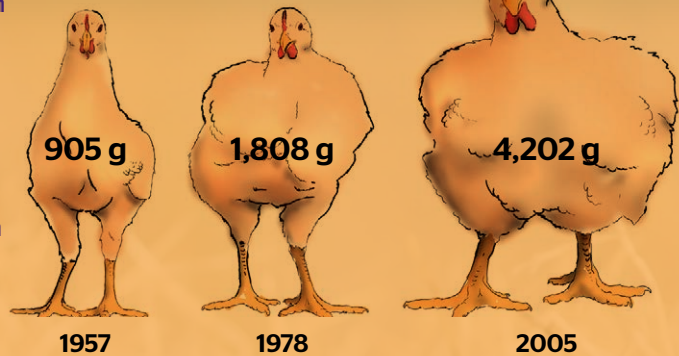
Daarom worden net zoals honden ingezet bij dierentherapieën. Kippen weerspiegelen het menselijk gedrag.

Zijdehoenders zijn zeer geschikt voor dierentherapie. Ze worden snel tam en willen graag bij ons zijn.

De kip als product

zijn. De grootste producenten zijn de VS, China en Brazilië. Bij ons eet elke burger gemiddeld 11,3 kilo kip per jaar. Tegenwoordig worden er voornamelijk verschillende hybridesoorten ingezet. Traditionele rassen vind je alleen nog bij raskippenfokkerijen. Dat komt doordat hybride kippen speciaal gefokt worden voor hun economische uitbuiting. De hybridestammen af van de vroeger voor de eierproductie het meeste gebruikte Leghorn kippen. Zij kunnen per jaar tot wel 300 eieren leggen. In vergelijking:

het oorspronkelijke bankiva-hoen legt tweemaal per jaar 6 tot 12 eieren, die in 19 tot 20 dagen worden uitgebroed. Ook in de vleesproductie hecht men geen waarde

meer aan rassen. Men fokt hybriden die zó snel groeien, dat ze binnen vijf weken volledig uitgegroeid zijn. Bovendien hebben deze kippen het dubbele lichaamsgewicht

De pluimveeproductie heeft drie werkgebieden: de eierproductie, de vleesproductie en de fokkerij. In 2010 lag de wereldwijde kippenvleesproductie op 78,36 miljoen ton. Dit jaar zal dat al 87,33 miljoen ton

in vergelijking tot een volwassen raskip. Deze kippen lijden elke dag van hun korte, miserabele levens aan bot- en gewrichtspijnen. Meer info: www.wakkerdier.nl

De kleur van de eierschaal van het kippenei is genetisch bepaald en hangt af van het ras.

RAISA IS EEN SCHAT

De gebeten hond en de valse beschuldiging

Raisa is een kruising Duitse Herder die veel pech heeft gehad. Niet alleen kwam ze bij de verkeerde mensen terecht, ze stond ook nog eens op de euthanasielijst wegens bepaalde 'verdenkingen'. Gelukkig geloofde iemand dat zij onschuldig was en kreeg ze nog een kans.

Eigenlijk zou je denken dat iemand onschuldig is tot het tegendeel is bewezen. Dat is wel zo eerlijk. Helaas krijgen veel dieren dat recht niet en wordt het bruuft weggenomen door de mensen die eigenlijk voor hen zouden moeten op-

komen. Dat lot trof ook Raisa, de zes jaar oude kruising Duitse Herder uit Dierenasiel Canina in Essen. Zij woonde bij mensen die veel honden hadden. Regelmatig mochten de honden daar nestjes krijgen en dan waren de pups het je van het, terwijl de andere honden naar de achtergrond werden gescho-

ven en alleen nog in de tuin werden gehouden, alsof zij niet langer leuk en lief waren. Dat vond Raisa heel naar, en dat is heel begrijpelijk. Toen er op een gegeven moment een pup werd gebeten toen de eigenaren er niet bij waren, werd Raisa zonder enig bewijs of een geldige aan-

leiding meteen als boosdoener aangewezen. Waarom? Geen idee, maar men wilde van haar af. Sterker nog: ze moest dood. Gelukkig kon Raisa in plaats van een enkeltje hondenhemel een tripje krijgen naar het asiel van Essen, waar men zeer twijfelt aan de beet die zij de aan de pup zou hebben uitgedeeld. Raisa is namelijk een schat van een hond, die goed met soortgenoten overweg kan.

Katten & kinderen

Raisa is een ontzettend aanhankelijk en door de omstandigheden wat onzeker meisje. Ze is stapeldol op mensen en kan probleemloos bij katten en kinderen geplaatst worden. Ze loopt keurig mee aan de riem en hoewel het aan een basisopvoeding

ontbreekt, is ze erg intelligent en pikt ze dingen snel op, zoals je van herdershonden over het algemeen mag verwachten. Ze zit al een tijdje in het asiel, waar ze zichtbaar ongelukkig van wordt. Raisa moet snel geplaatst worden, anders raakt ze de hoop kwijt en dat mag niet gebeuren. Ze zoekt een lieve baas of een gezin, waar ze deel mag uitmaken van het dagelijks leven en waar men haar vertrouwt en van haar houdt. Zelfs als er een schattige pup bij komt!

Raisa is pas zes, maar ze oogt ouder omdat ze niet gelukkig is nu. Dat doet haar de das om bij potentiële adoptanten, die aan haar voorbijlopen. Mensen: kijk nu eens naar dat heerlijke snoetje en die prachtige, trouwe hondenogen. Verliefd geworden? Ga dan snel naar Essen!

Raisa is een lieve, geduldige en zachte hond die veel liefde nodig heeft.

Ras: kruising Duitse Herder

Geslacht: teef (niet gesteriliseerd)

Leeftijd: 6 jaar

Herkomst: Er werd afstand van Raisa gedaan omdat zij een pup zou hebben gebeten in een huishouden met veel honden. Dat werd echter nooit bewezen en gezien het verdraagzame en rustige karakter van de hond lijkt het ook bijzonder onwaarschijnlijk.

Bijzonderheden: Raisa houdt van wandelen en knuffelen en wil graag het leven delen met haar baasjes. Zij is absoluut geen kennelhond.

Asiel: Dierenasiel Canina vzw, Kievitstraat (H) 40, 2910 Essen, België. Tel. +32 3 677 12 91.

Website: www.dierenasielcanina.be

Geopend: van dinsdag t/m zondag van 11.00 tot 16.00 uur.

JEF IS DE DRAAD KWIJT

Op zoek naar liefde en zekerheid

Er zijn van die momenten dat je uit schaamte voor het gedrag van de mensheid wel door de grond kan zakken. Ik heb zulke momenten met name als ik hoor over in de steek gelaten honden als Jef. Jef is een Mechelse herder van tien jaar oud. Hij werd zwerend aangetroffen en niemand meldde zich ooit voor hem. Men denkt dat hij in een kennel heeft geleefd voordat hij los-

brak of werd gedumpt. Jef blaft van onzekerheid naar alles en iedereen die langs zijn verblijf loopt, maar ga je naar binnen, dan zie je zijn ware aard: een lieve, zelfs wat angstige jongen die alleen maar aansluiting zoekt. Hij is bijzonder vriendelijk en

met wat lekkers in je hand maak je al snel een maatje van hem. Toen Jef in het asiel belandde, was hij volledig verdwaasd. Hij was de draad kwijt en wist niet meer wat voor en achter was, wie hij kon vertrouwen en wie niet. Dat is inmiddels gelukkig

wat bijgedraaid, maar geen bezoeker neemt de moeite om Jef uit zijn kennel te halen en hem een eerlijke kans te geven op een voor-altijd-thuis-thuis. Wist men maar dat hij buiten die kennel een absolute goedgezak is, die snakt naar liefde en genegenheid. Het is hartverscheurend... Jef is gezond, fit en kan goed met andere honden overweg. Zet hem echter liever niet bij een kleine, brutale keffer want dat werkt op zijn zenuwen. Jef kan bij kinderen en mee in de auto. Hij is een ideale adoptiehond met een slimme kop op zijn schouders. Laat zijn leeftijd je niet weerhouden, Jef kan makkelijk nog jaren mee! Heb je interesse in deze kanjer van een knul? Ga dan naar Essen en vraag of je een stukje met hem mag wandelen. Dan smelt je al snel voor zijn innemende persoonlijkheid. De contactgegevens van het asiel staan op bladzijde 65.

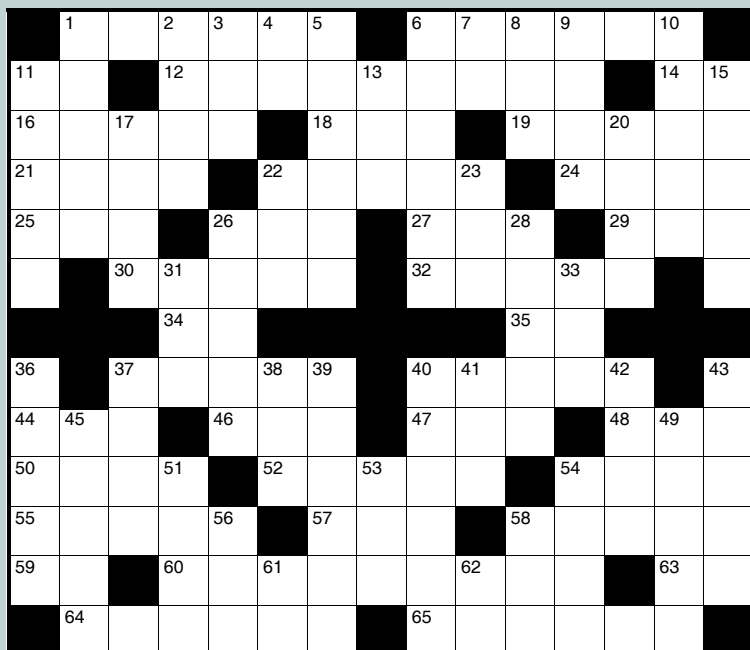

Niemand vroeg of vraagt naar Jef. Dat is hartverscheurend en oneerlijk. Ga jij met hem kennismaken?

> Speelwijze

Breng letters uit de puzzel over naar de hokjes met het corresponderende nummer.

Mail de oplossing voor 15-01-2016 naar het e-mailadres hvd@vipmedia.nl o.v.v. Puzzel.

© www.puzzelpro.nl

36	9	43	1	54	40	26	12	39	16	60	32
----	---	----	---	----	----	----	----	----	----	----	----

Horizontaal: 1 geraamte 6 klaar 11 voorzetsel 12 spraakleer 14 onderofficier 16 friet 18 gebogen been 19 terdege 21 lusthof 22 plant 24 bloeiwijze 25 soort hert 26 Europeaan 27 pl. in Flevoland 29 vlaktemaat 30 vrucht 32 splitsen 34 Frans lidwoord 35 reeds 37 naaigerei 40 bijna 44 Europeaan 46 gevangenis 47 sprookjesfiguur 48 vertrager 50 ar 52 een weinig scheel 54 bewusteloosheid 55 rangtelwoord 57 gevechtsvliegtuig 58 slavenschip 59 Europese Unie 60 aanvallend 63 laatstleden 64 lawaai 65 aanleg.

Verticaal: 1 graafwerktuig 2 geestdrift 3 loterijbriefje 4 landbouwwerktuig 5 stierenvechter 6 regio 7 en dergelijke 8 koraalbank 9 verharde huid 10 bloedgever 11 zangspel 13 geneesmiddel 15 armholte 17 zemelaar 20 land in Azië 22 voegeigenschap 23 een zekere 26 in elkaar 28 lijfeigene 31 hoge berg 33 priem 36 rangtelwoord 37 hemellichaam 38 pret 39 fantast 40 mannelijk dier 41 indien 42 soort kabouter 43 brandverf 45 eentonigheid 49 muggenlarve 51 pl. in Noord-Holland 53 vordering 54 drinkgelegenheid 56 ik 58 haarsmeer 61 zangnoot 62 dierengeluid.

De actie loopt tot 15-01-2016. De winnaars krijgen automatisch bericht aan het eind van de actie. Over de uitslag kan niet worden gecorrespondeerd.

Win een Kokos Deurmat Kittens, een vrolijke verwelkoming voor iedere kattenliefhebber!

Met de hand gedecoreerde kokosmat (60 x 40,5 cm). Zowel binnen als buiten te gebruiken. Als echte dierenliefhebber laat je jouw liefde natuurlijk ook terugzien in je deurmat. Deze vrolijk gekleurde mat is er speciaal voor alle kattenvrienden. Leuk en praktisch tegelijkertijd!

Liever een deurmat met een hond? Bij plentygifts.nl vind je ook verschillende hondenmatten. Voor ieder wat wils.

Kijk voor meer informatie en bestellen: www.plentygifts.nl

T.W.V.
€ 19,95

Hart voor Dieren geeft **3 x een Kokos Deurmat Kittens** weg; dus los de puzzel op en doe mee!

FAMILIEDRAMA

De mensen met wie ze samenleven, zijn meestal de reden dat katten in een asiel belanden. Witteke, Mopske en Bolleke deden ook ervaring op met familiedrama's.

Witteke ging van de stress naast de bak plassen.

Witteke is een zes jaar jonge Perzische kattendame. Zij leefde een probleemloos leventje bij iemand bij wie ze zowel buiten als binnen mocht lopen en deed wat Perzen het beste doen: vriendelijk en goedmoedig zijn. Maar dat geluk mocht niet duren, want er moest een kitten bij. Hoewel Witteke - die eigenlijk heel chique 'silver shaded' is - prima met het kleine ukkie overweg kon, was de verandering in haar sociale status zo opeens veel te groot. Uit stress ging ze buiten haar bak plassen, en dat werd niet gewaardeerd. Om een kort verhaal nog korter te maken: ze zit dientengevolge nu in het asiel van Essen. Daar is zij nog behoorlijk van slag van deze nieuwe, enorme verandering. Opeens is ze omringd door allerlei vreemde

katten en geurtjes, en haar vertrouwde thuis is weg. Wat een schok zal dit voor haar zijn! Ze kruipt dan ook weg in holletjes en is bepaald niet op haar gemak. Neem het die arme donder eens kwalijk.

Liefst zo snel mogelijk adoptie

Witteke laat haar familiedrama liefst zo snel mogelijk achter zich en trekt graag in bij een kattenliefhebber. Ze is heel rustig, verdraagzaam en houdt van knuffelen. Ze is lief naar andere katten toe. Als ze zelf de nieuwkomer is, lijkt de kans erg klein dat ze weer onzindelijk gedrag gaat vertonen. Deze liefvallige poezendame kan goed overweg met honden en kinderen. Op haar laatste adres had men twee grote honden, waar ze

makkelijk mee door één deur kon. Maar ook als enige kat in huis zal ze opbloeien. Dan heeft ze een mens helemaal voor zichzelf. Kortom: Witteke is niet kieskeurig en wil gewoon heel graag gisteren nog geadopteerd worden. Realiseer je wel dat een Pers regelmatig vachtverzorging nodig heeft, want de lange haren vormen makkelijk knopen en klitten. Het beste kan je haar dan ook enkele keren per week goed kammen. Witteke is gezond, gesteriliseerd, gevaccineerd en ontwormd. Ze zit te springen om een adoptant. Ga jij bij haar langs?

Moeder en dochter horen bij elkaar

Familiedrama nummer twee in deze reportage draait om

moeder Mopske (elf jaar) en haar dochter Bolleke (zes jaar). Dit prachtige mini-lapjesgezinnetje heeft een bizarre geschiedenis. Ze zaten eerst samen met een groot aantal andere dieren bij een stichting die er echter mee ging stoppen. Alle dieren werden 'herverdeeld' over asielen in België en Nederland. Tenminste... men dacht dat ze het allemaal waren. Tot grote ontsteltenis van de oprichters van de -inmiddels- ex-stich-

Bolleke en haar moeder Mopske (rechts midden en onder) zoeken samen een thuis.

Jaag Bolleke niet op.

ting, bleken er twee katten 'vergeten' te zijn: Mopske en Bolleke. Die zaten ergens van angst weggestopt en blijkbaar maakten ze zo weinig indruk dat niemand aan hen had gedacht toen één en ander werd opgedoekt. Heel triest natuurlijk. Na wat omwegen en strubbelingen kwam het duo uiteindelijk terecht in Dierenasiel Canina te Essen.

Ze zijn lief en knuffelig maar moeten eerst wennen

Mopse en Bolleke zijn stapeldol op elkaar en zijn altijd al samen geweest. Daarom wil men vanuit het asiel proberen hen samen te plaatsen. De twee na al die jaren en gedeelde ervaringen uit elkaar halen, zou immers wreed zijn.

Het duo is in het asiel vrij terughoudend, maar dat is niet zo vreemd. Over het algemeen zal je in een asiel weinig katten tegenkomen die het er zo naar hun zin hebben dat ze volledig uit hun dak gaan van

blijdschap. Mopske en Bolleke kunnen desondanks prima overweg met soortgenoten. Ze zijn een beetje bazig, maar dat is heel leuk om te observeren en ze doen hun soortgenoten nooit kwaad. De dames zijn inmiddels gesteriliseerd en gechipt en ze blaken van gezondheid. Ze houden van aandacht, al moet je het niet overdrijven. Alles is prima, maar alleen zo lang als de dames het toelaten. Typische lapjeskatten dus.

Heb je interesse Mopske en Bolleke, of de Perzische Witteke? Neem dan contact op met Dierenasiel Canina vzw in Essen (B). We zouden het fantastisch vinden als we binnenkort te horen krijgen dat deze schatten van katten hun eigen verwenmensen hebben gevonden.

Mopske laat zich niet uit het veld slaan.

Dierenasiel Canina

Dierenasiel Canina vzw
Kievitstraat 40
2910 Essen (België)

Telefoon:
(0032) (0) 36 77 12 91

Website:
www.dierenasielcanina.be

Het dierenasiel is geopend van dinsdag tot en met zondag van 11.00 tot 16.00 uur. Op maandag gesloten.

1. Vogelbekdier: een eierlegend zoogdier

Toen de eerste dieren vanuit het zojuist ontdekte Australië naar Europa kwamen, dachten zoölogen dat ze voor de gek werden gehouden. Een dier met vacht en melkklieren, van achteren een beverstaart en van voren een eendensnavel was wel erg bizar. En dan nog de berichten dat dit dier eieren zou leggen en haar jon-

gen zoogt. Onvoorstelbaar! Uiteindelijk bleek dat het vogelbekdier samen met de mierenegel behoort tot een bijzondere diergroep tussen vogels en zoogdieren in, die 150 miljoen jaar geleden begon te evolueren.

2. Luiyaard: lange adem

Luiyaards hebben het als geen andere groep zoogdieren voor elkaar gekregen om hun levensstijl gedurende miljoe-

nen jaren te behouden. Zonder zich daarvoor in te spannen. Terwijl andere zoogdieren, zoals hazen, hoefdieren en roofdieren, in de loop der evolutie concurreerden en steeds sneller werden, ontdekten luiyaards de traagheid. Anders dan moderne zoogdieren leeft dit dier met een lage lichaamstemperatuur van 21 tot 32 graden Celsius.

De 10 succesvolste levende fossielen

Fossielen zijn eigenlijk versteningen, het bewijs van levensvormen uit vervlogen tijden. Toch zijn sommige van deze oeroude diersoorten uit het tijdperk van de dinosaurussen tot nu toe hetzelfde gebleven.

3. Degenkrabben - gepantserd

Het stabiele pantser heeft de vorm van een hoefijzer. Een gewricht aan de achterste helft zorgt voor beweeglijkheid - de staartstekel biedt richtingsstabiliteit bij het lopen over de grond en bij korte zwemafstanden in het water. Voor fossielenverzamelaars is de degenkrab een ideaal object. Het

pantser wordt slechts toegevoegd door sedimentlagen - en niet kapotgedrukt. Zo blijft hij eeuwig behouden. In 400 miljoen jaar is de vorm van deze krab niet veranderd.

4. Brughagedis - mini draakje

Op enkele kleinere Nieuw-Zeelandse eilanden leeft een 50 tot 70 centimeter lange hagedis, waarbij je weinig fantasie nodig hebt om aan een klein uitgevalen dinosaurus te denken.

Zijn stekelige kam en rug-gewervel versterken dat beeld. 200 miljoen jaar oude fossielen tonen verbluffende overeenkomsten tussen de brughagedis en de 'draken' van toen.

6. Nautilus - duikboot

500 miljoen jaar leeft de Nautilus al in onveranderde vorm. Hij is verwant aan slakken en inktvissen met een geraffineerd luchtkamersysteem in zijn uitwendige schelp. Daarmee regelt hij zijn drijfvermogen en zweeft dit oerdier als een onderzeeër door de diepte.

9. Krokodil: de laatste dinosaurus

In de tijden van de dinosaurïers waren krokodillen onderweg in meren en zeeën. Veel van hen wogen tonnen en waren wel 12 meter lang. De hoornschilden of schubben op de huid, de lange schedel- en kaakbotten en het massieve skelet hebben

ervoor gezorgd dat er veel krokodillenfossielen bewaard zijn gebleven. De krokodillen uit het tijdperk waarin de dinosaurïers leefden, zijn dezelfde die we nu nog tegenkomen: de moeras- en zeekrokodil, de kaaiman, de alligator en de Nijlkrokodil.

5. Opossum: Amerika's buideldier

Eigenlijk is Australië met zijn kangoeroes het continent van de buideldieren. Vreemd genoeg is er ook eentje te vinden op het Amerikaanse continent: de opossum. Dit diertje stamt, net als de zoetwaterroggen, uit het reusachtige oercontinent Gondwana. 180 miljoen jaar geleden kwamen de landmassa's van Amerika, Indië,

Afrika, Madagaskar, Antarctica en Australië bij elkaar om samen dit supercontinent te vormen. De opossum behoort tot de eerste zoogdieren die zich op het continent ontwikkelden.

8. Reuzensalamanders - ze houden van de kou

Het enorme familielid van onze vuursalamanders wordt tot wel 150 cm lang. Ooit kwam hij voor over vrijwel de hele wereld, zoals 200 miljoen jaar oude fossielen aantonen. Tegenwoordig leeft hij

alleen nog maar in koude bergstroompjes in China en Japan en is hij sterk bedreigd.

10. Coelacanthiformes: miljoenen jaren onder water

Het was een lange reis, die niet goed afliep voor de pionier, maar die ons nu belangrijke inzichten biedt in de geschiedenis van de aan land levende gewervelde dieren (waaronder de mens). Ruim 400 miljoen jaar geleden liet een vis sporen achter in de modder op de bodem van een water in wat nu Australië is. De vis was onderweg op vier gespierde, kwastachtige

vinnen, totdat hij 70 miljoen jaar geleden amfibisch ging leven. In 1938 werd er een verwante vierpotige vis ontdekt. De bijna 2 meter lange en 100 kilo wegende vis, de coelacant, die op een diepte van 100 meter leeft, is als levende fossiel vrijwel onveranderd gebleven.

Beschermd en geliefd

WOLVEN DOEN HET GOED

De populatie wolven in Duitsland breidt zich meer en meer uit. De roofdieren kwamen er lange tijd niet voor, maar inmiddels lopen er circa vierhonderd wolven verspreid over het land. Dat schat biologe Britta Habbe. Zij verzamelt de waarnemingen van wolven. De val van de Berlijnse Muur in 1989 leidde de terugkeer van de wolf in. Wolven zijn beschermd in Duitsland en er mag daarom niet op worden gejaagd. In heel Europa leven volgens het Wereld Natuur Fonds meer dan tienduizend wolven. Rusland is daarbij niet meegerekend.

Paarden houden het graag natuurlijk
Winterlucht is niet schadelijk - integendeel

Niet eider dier is geschapen voor de kou. Wie echter 's winters langs een paardenweide rijdt, hoeft niet meteen de dierenpolitie te bellen. aarden hebben een uitstekende innerlijke warmteregulering. Als er goed voor hen gezorgd wordt en ze hebben voldoende voedsel, vinden ze het zelfs heerlijk

om bij lage temperaturen buiten te lopen. Als ze niet worden geschoren of een deken dragen, ontwikkelen ze een dikke wintervacht, die hen beschermt tegen de kou. Uiteraard moeten ze wel beschutting krijgen en 's nachts liefst op stal staan.

WARE LIEFDE OVERWINT

Zebraviuken zoeken naar de ware

Een gearrangeerd huwelijk of toch ware liefde? Zebravinken doen alleen aan liefdeshuwelijken als ze een gezinnetje willen stichten. Dit blijkt uit een nieuwe studie. De kleine vogeltjes willen heel goed met wie ze de rest van hun leven willen doorbrengen. Wetenschappers hadden twintig paringsbereide vrouwtjes bij mannetjes gezet om te flirten. Nadat iedereen zijn droompartner had gevonden, haalden de onderzoekers de helft van de koppels weer uit elkaar en probeerden ze met andere partners te koppelen. Weer terug in de kolonie liepen de gearrangeerde huwelijken echter meteen op de klippen. Bij de rest was de broedperiode al aangebroken. De vrijwillige koppels gingen ook veel liefdevoller met elkaar om.

Overigens

Kannibalisme onder kikkers

Kikkers eten alles. Wetenschappers hebben ontdekt dat er zelfs regelmatig soortgenoten op het menu staan. Zo blijkt dat nieuwe kikkers in een gebied graag de aanwezige kikkers verorberen.

Veel training helpt

Lawnehonden krijgen veel training, zodat de stress tijdens hun werk hen niet 'opvreet'. Uit een studie blijkt dat honden die uitgebreid getraind zijn een zeer laag stressniveau hebben.

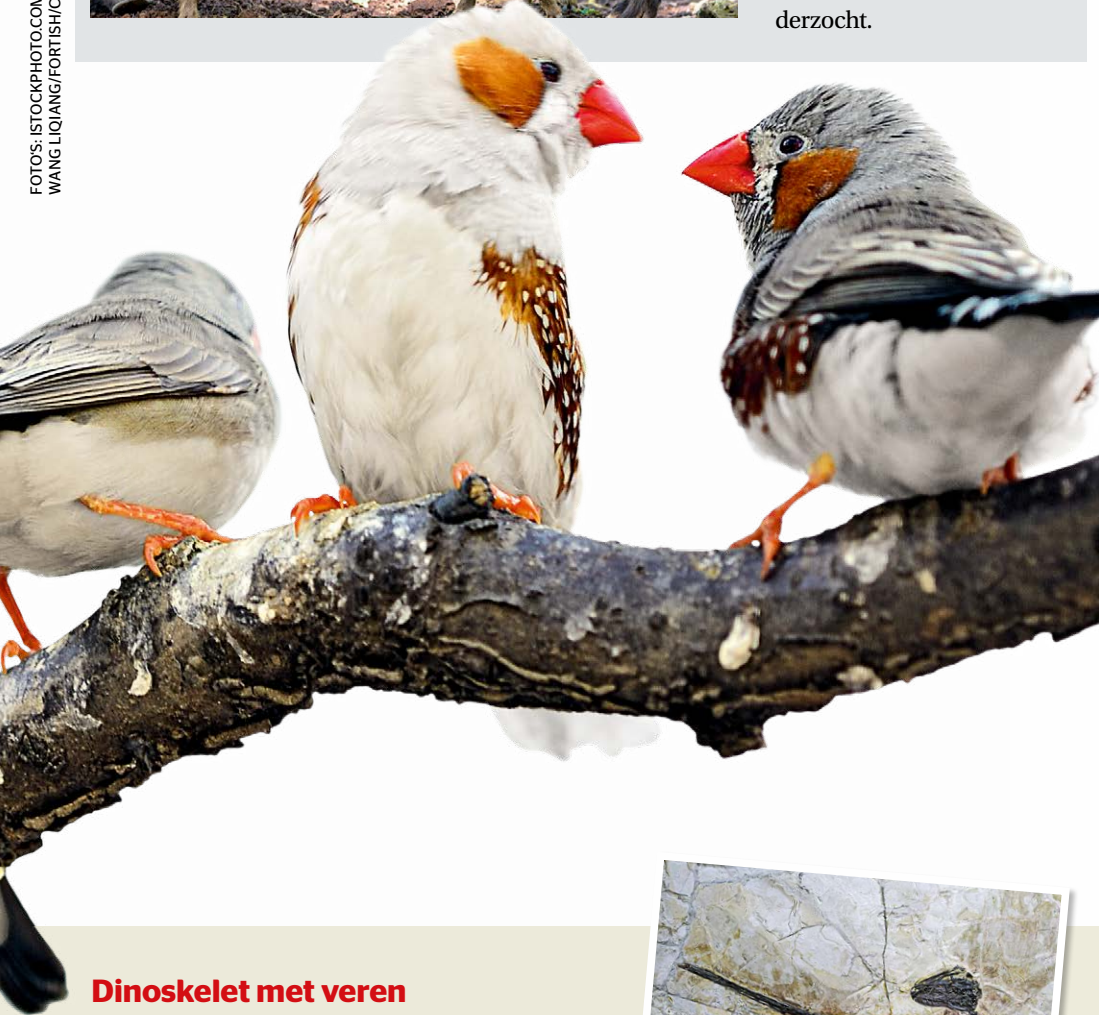
Weetjes over de aarde

ZONDER MENSEN ZIJN ER MEER DIEREN

Een veelzijdige zoogdiereengemeenschap heeft zich verassend snel ontwikkeld op een onverwachte plek: in de verboden zone rond

Tsjernobyl. Tegen alle verwachtingen in is de zoogdiereendichtheid in het gebied van de ontplofte kernreactor nu vrijwel net zo groot als in

de vier niet-besmette aangrenzende natuurgebieden. Wilde zwijnen, reeën, herten en elanden leven er in grote aantallen, alsof de kernramp nooit heeft plaatsgevonden. Bij de wolven ontdekten onderzoekers zelfs zeven keer zoveel dieren als in vergelijkbare reservaten waar geen stralingsgevaar is. De wolven keerden pas in 1993 terug naar het gebied. De grote aantallen dieren leven er volgens wetenschappers omdat er geen mensen zijn. De gezondheid van de dieren werd echter niet onderzocht.

Dinoskelet met veren

Het onlangs in het noordoosten van China ontdekte skelet is de tot nu toe grootste gevonden dinosauriër met vogelachtige vleugels en veren. Vanwege zijn grootte van 2 meter en zijn gewicht van 20 kilo zal deze dino echter nooit gevlogen hebben.

ZO BEREIKT U ONS

ABONNEMENTEN & BESTELLINGEN

✉ NL: Postbus 7272, 4800 GG Breda
B: Bredabaan 852, 2170 Merksem

📞 NL: 076 - 530 17 22
B: 03 - 645 31 08

Openingstijden abonnementservice:
op werkdagen van 9:00 tot 13:00 uur.

@ abo.hvd@vipmedia.nl

HART VOOR DIEREN REDACTIE

✉ NL: Postbus 7272, 4800 GG Breda
B: Meereigen 169, 2170 Merksem

🌐 www.hartvoordieren.nl en .be
twitter.com/hartvoordieren
www.facebook.com/hartvoordieren

@ redactie.hvd@vipmedia.nl

📞 +31 (0)76 - 530 17 13

Verkoopprijs losse nummers: € 3,95

Jaarabonnement: € 39,50 (incl. verzendkosten).

* Opgave nieuwe abonnementen: www.hartvoordieren.nl of .be. Of tel. 0800-0996606 (NL).

* Abonnementen lopen tot wederopzegging tenzij anders vermeld en worden na afloop automatisch overgezet in een abonnement voor onbepaalde tijd (opzeggen kan wanneer u dat wilt). Kwartaalabonnementen gelden ook tot wederopzegging tenzij anders vermeld en worden telkens met een kwartaal verlengd.

* Opzegtermijn is in alle gevallen 1 maand.

Opzeggen abonnement: Schriftelijk, telefonisch of via e-mail naar de klantenservice (zie boven). Vermeld bij correspondentie zo mogelijk uw abonneenummer.

Adreswijziging: Schriftelijk of via e-mail bij klantenservice (zie boven), minimaal 1 maand van tevoren.

Nabestellen: Telefonisch bij klantenservice (zie boven) of via abo.hvd@vipmedia.nl

Hart voor Dieren wordt geleverd door boekwinkels, kiosken en per abonnement. Prijswijzigingen voorbehouden. Advertenties vallen buiten de verantwoording van de redactie en de uitgever.

Onopgevraagd tekst- en beeldmateriaal wordt niet teruggezonden.

Niets uit deze uitgave mag worden overgenomen of vermenigvuldigd zonder uitdrukkelijke toestemming. Bij toestemming is bronvermelding verplicht.

Hart voor Dieren verschijnt maandelijks bij Vipmedia Publishing & Services, Postbus 7272, 4800 GG Breda, Nederland (Handelsregister Breda 39.731). Hart voor Dieren wordt samen met Ein Herz für Tiere in Europees verband uitgegeven.

© Copyright Ein Herz für Tiere Media GmbH, Ismaning

De door u verstrekte adresgegevens worden opgenomen in ons gegevensbestand. Dit bestand wordt gebruikt voor het uitvoeren van de met u afgesloten overeenkomst. Daarnaast kunnen wij uw gegevens gebruiken om u in de toekomst informatie te verschaffen over producten en diensten van onze eigen onderneming. Als u hier bezwaar tegen heeft, kunt u dit kenbaar maken door contact op te nemen met onze klantenservice via abo.hvd@vipmedia.nl of per post.

COLOFON

Hoofd- en eindredactie: Nique Allsopp-Hanskamp

E-mail: nique.allsopp-hanskamp@vipmedia.nl

Aan deze uitgave werkten mee: Els Adams, Dr. Margit Brand, Thomas Brodmann, Stefanie Timm

Vormgeving: Nique Allsopp-Hanskamp, Christian Fuchsberger, Stefanie Kornhass

Redactiesecretariaat & traffic:

Helen Zimmermann, tel. (0031) (0)76 - 530 17 13 E-mail: helen.zimmermann@vipmedia.nl

Verantwoordelijk uitgever: Jan Diepenbroek

Adjunct uitgever: Ed Bruijns

Advertentie acquisitie:

NL: Ed Bruijns, Postbus 7272, 4800 GG Breda,

Tel. 076 - 5301711

E-mail: ed.bruijns@vipmedia.nl

BE: Peter de Vester, tel. 04 - 97 55 15 41

E-mail: peter@cprojects.be

Marketing: Mariska Kloet, tel. +31 (0)76 - 530 17 14 E-mail:

mariska.kloet@vipmedia.nl

Druk: RR Donnelley

Distributie losse verkoop Nederland: Betapress BV

Distributie losse verkoop België: Imapress

BABY ORANG-OETAN KEBACO TERUG NAAR DE JUNGLE

Au, dat prikt! Kleine mensenaan zoals Kebaco ondergaan medische onderzoeken en zijn daarbij net zo sceptisch als mensenbaby's.

Dierenverzorgers zorgden ervoor dat ze konden overleven. Daardoor kregen baby orang-oetan Kebaco en zijn moeder een nieuwe kans na het verlies van hun geliefde oerwoud.

Orang-moeder Ah Foo wordt grondig onderzocht, zodat ze geen ziektes kan overbrengen.

Ontzet kijkt de achttien maanden oude orang-oetan Kebaco naar de mensen met mondkapjes die hem vasthouden, terwijl dokter Laura wat bloed bij hem afneemt. Hoe zou dit apenkind ook moeten weten dat dit allemaal voor zijn eigen bestwil is? En dat zijn moeder hetzelfde onderzoek ondergaat in de ruimte ernaast? Het is de laatste gezondheidscheck voordat een medewerker van het orang-oetang revalidatie-

centrum hem samen met zijn 25-jaar-oude moeder Ah Foo in een Jeep naar het hart van het Sabah regenwoud rijdt. Daar zullen de twee in het Tabin reservaat losgelaten worden; het eindstation van een reis die 250 kilometer eerder begon in hun vertrouwde omgeving - tot voor kort nog een regenwoud dat rijk was aan allerlei plantensoorten maar nu een palmolieplantage. Op het allerlaatste moment hadden moeder en kind zich ver-

In een wasmand werd de kleine Kebaco afgeleverd. Hij werd gewogen en door de dierenarts onderzocht.

schanst in een groepje bomen dat nog niet omgehakt was. Meelevende boeren uit de buurt hielden de mensapen een paar weken in leven met bananen, rijst en zoete aardappels. Maar uiteindelijk besloten ze om het reddingsteam van het opvangcentrum voor orang-oetans te waarschuwen. Gezien de uitzichtloze leefomstandigheden van beide apen in die paar bomen midden tussen de eindeloze plantages, besloten BOS natuurbeschermingsexperts om beide apen over te brengen naar een veiligere plaats. Daar zouden ze weer een toekomst hebben.

Maak dat de orang oetan wijs!

“Maar ja, maak zulke plannen maar eens duidelijk aan

een paar mensenapen”, lacht Laura Benedict. “Ze zijn superslim en hebben het ons dan ook behoorlijk lastig gemaakt. In het Maleis betekent orang-oetan ‘bosmens’. Hier gelooft men dat de ‘bosmenssen’ intelligenter zijn dan wij. Naar verluidt weigeren ze om onze taal te spreken zodat ze niet mee hoeven te werken.” Maar ondanks alle slimme ontsnappingstactieken wist de dierenarts mama Ah Foo gelukkig toch te raken met haar anesthesiepijl. Ze werd samen met haar zoon wakker in het revalidatiecentrum. Daar worden jaarlijks tientallen orang-oetans opgenomen. Meestal gaat het om dieren die als baby door stropers uit het wild zijn weggehaald en een triest leven moesten leiden als huisdier of als attractie →

Overtuigingskracht helpt hier niet. We hebben te maken met een kleine orang-oetan, een wild dier. Die laat zich niet zo makkelijk om de tuin leiden. Ook niet wanneer het uiteindelijk voor zijn eigen bestwil is.

Waar breng je mij heen? Kebaco kijkt vragend op om de aandacht te trekken van de vrijwilliger die hem de jungle in draagt.

in de amusementsbranche of cafés. Laura Benedict: „Sommigen moeten we zelfs eerst ontgiften. Zij zijn verslaafd geraakt aan alcohol en nicotine. Anderen zijn door het contact met mensen besmet geraakt met allerlei nare ziektes die de apenpopulatie in het wild zouden kunnen bedreigen.”

Ze worden niet verwend, maar wel geobserveerd

Daarom worden alle dieren die in het revalidatiecentrum binnenkomen, eerst drie maanden in quarantaine gezet voordat ze worden losgelaten. Tijdens deze drie maanden ondergingen Kebaco en zijn moeder medische tests. Na hun laatste bloedonderzoek werd er een officiële gezondheidsverklaring afgegeven en konden ze eindelijk terug naar de jungle. In hun transportkooien reden ze over hobbelige bergen en door het altijd

groene woud. Moeder Ah Foo kon niet wachten om, eenmaal vrij, in de dichtstbijzijnde boom te klimmen, vanwaar ze haar zoon riep. Kebaco liet zich op dat moment niet langer tegenhouden en stormde haar achterna. Eenmaal boven in de boom omarmden moeder en zoon elkaar. Gelukkig dat ze weer samen waren, verscholen ze zich tussen het dichtbegroeide bladerdek. Laura: “Ik denk dat ze hun buik inmiddels vol hebben van al die dierenartsen. Voor de zekerheid observeren we ze iedere dag, maar het ziet er naar uit dat ze met hun nieuwe woonplaats goed uit de voeten kunnen. Ze nemen het fruit aan dat we ze op een tafel aanbieden, maar we willen ze alles behalve verwennen. Ze moeten de fruitbomen in hun nieuwe omgeving vinden en leren herkennen. Uiteindelijk zullen onze beschermelingen een volledig natuurlijk leven in vrijheid leiden.” ♥

Een goede eetlust? Dan is alles goed! Zo lang de bananen Kebaco nog smaken, blijft hij ongevoelig voor de stress van het transport.

Fotowedstrijd

in samenwerking met

VERSELE-LAGA

Win 1 van de 20
voederpakketten!

Maak een leuke foto van de vogels in je tuin en stuur deze ons toe. Maak zo kans op één van de twintig voederpakketten + handige voedergids en help zo de vogels in je tuin de winter door!

Niets is mooier en aangenamer dan 'leven' rond je woning. Wanneer je op regelmatige tijdstippen wat voeder aanbiedt, zal je merken hoeveel verschillende soorten vogels je tuin komen bezoeken. Je helpt hen hiermee hun populatie in stand te houden in een omgeving waarin ze zonder de steun van de mens steeds moeilijker voedsel vinden om te overleven. Kinderen zullen hun aanwezigheid en hun activiteit fantastisch vinden en leren zo de natuur kennen. Je hoeft echter geen tuin te hebben om de vogels te voederen. Ook een voedertafel, mezenbol of pindanetje, opgehangen aan het balkon van een appartement, zal heel wat vogels uit nabijgelegen parken aantrekken.

Maak een leuke foto van de vogels op de voederplaats in je tuin of op je balkon en stuur deze vóór 31 januari samen met je adresgegevens per e-mail (maximum 2 MB) naar media@cprojects.be.

Wedstrijdreglement

- Je foto moet ons bereiken vóór 31 januari 2016 samen met je naam en adresgegevens. Maximaal 3 deelnemende foto's per gezin.
- Onze redactie kiest de 20 mooiste foto's. De drie beste foto's en de winnaars verschijnen in Hart voor Dieren april 2016. Over de uitslag wordt niet gecorrespondeerd.
- De winnaars ontvangen hun prijs via de post. Slechts 1 winnaar per gezin mogelijk.
- We behouden ons het recht voor om de ontvangen foto's nadien te publiceren of te gebruiken in commerciële publicaties, zonder bijkomende vergoeding of vermelding.
- De ingestuurde beelden moeten door jezelf of leden van je gezin gefotografeerd zijn. Is dit niet het geval en lijden Hart voor Dieren of Versele-Laga daardoor schade, dan kan je hiervoor aansprakelijk gesteld worden.
- Alle adresgegevens horen toe aan Hart voor Dieren en Versele-Laga en worden niet overgemaakt aan derde partijen.

Winnaars
2015

Menu Nature

De inzenders van de 20 leukste foto's winnen een voederpakket. Na afsluiting van deze actie worden de pakketten zo snel mogelijk verstuurd. Elk pakket bevat:

- **1 x Menu Nature Gourmet Mix:** voedzame strooivoeder mengeling verrijkt met meelwormen en energy pellets
- **1 x Menu Nature Excellence Energy Muesli:** Premium strooivoeder met hoogwaardige vetten, veel havervlokken en smakelijke rozijntjes.
- **1 x Menu Nature 4-seasons:** voedzame mengeling van zaden en granen om het hele jaar door te voederen
- **1 x Combipack Maxi:** pakket van 1kg met 5 mezenbollen, 2 aardnootstangen, 1 pindanetje en 1 netje met zonnebloempitten
- **1 x Handige gids voor de vogelliefhebber:** met vele tips om de vogels in je tuin met succes te voederen

PET cura®

Cat Relax voor ontspannen katten

Cat Relax helpt uw kat in stresssituaties een gevoel van veiligheid en geborgenheid te bieden. Het helpt uw kat zich weer prettig en ontspannen te voelen. Cat Relax helpt stress gerelateerd gedrag te verminderen zoals: sproeien, zich vaak verstoppert en onrust.

Verkrijgbaar bij uw dierspecialzaak.

BOTÉBA
INTERNATIONAL PET BRANDHOUSE

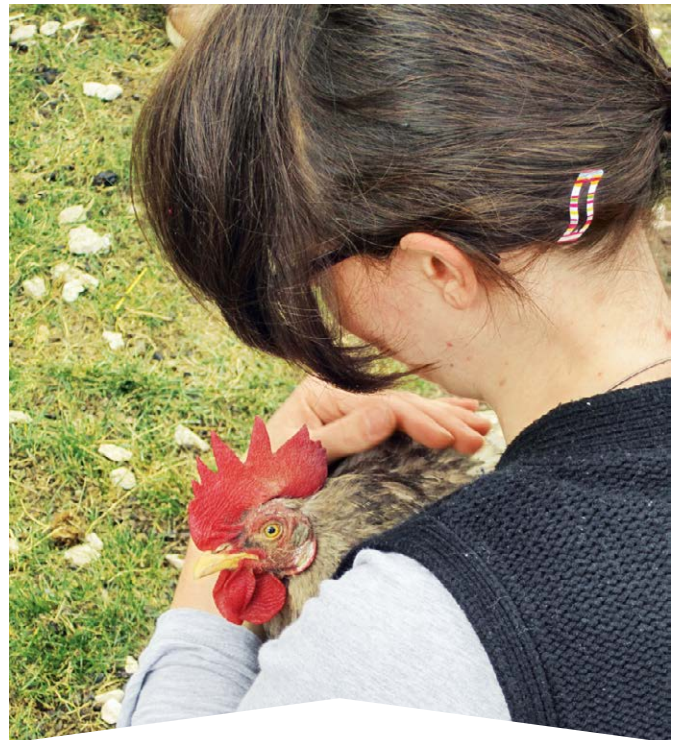
Over Hart voor Dieren 11/2015

Missstanden in de paardensport

Best Hart voor Dieren-team, het artikel 'Het verkeerde pad in de paardensport' heeft eens te meer aangetoond dat veel paarden onnodig pijn moeten lijden omdat hun eigenaren geld willen verdienen. Natuurlijk zie je ook als leek dat er in de rijnsport veel niet in orde is met de behandeling van de dieren. Een paard zou liefdevol behandeld moeten worden als een partner. Meneer Balkenhol heeft met zijn paarden laten zien hoe dat in z'n werk gaat. Hopelijk zetten hij en zijn vereniging zich nog

lang in voor veranderingen in de paardensport en brengen ze misstanden aan het licht waar het de vaak onjuiste behandeling van paarden betreft. Zowel ruiters als eigenaren moeten duidelijk voorgelicht worden en ze moeten weten wat ze aanrichten! Doodzonde dat het paard Totilas uit pure hebberigheid kapotgemaakt werd. En nu mag hij natuurlijk constant merries gaan dekken zodat hij nog wat opbrengt. Het is tenenkrommend dat er zoveel onbegrip is voor de behoeften van wezens die net als wij pijn en ellende kunnen voelen.

Inge Seywerth

Een persoonlijke ervaring met dieren

KIPPEN AAIEN

Hallo, Hart voor Dieren. Hier sta ik op de foto met een kip in mijn armen. Mijn vriendin Maria kan veel van haar kippen aaien en optillen. Ik wilde dat ook eens proberen en heb er eentje in mijn armen genomen. Hij heeft ervan genoten. Hij zat een paar minuten rustig op mijn schoot en liet zich uitgebreid aaien. Mooi he? Iedereen zou dit eens moeten doen! Misschien zouden we dan meer respect voor kippen hebben en niet zulke nare dingen met hen doen in de bio-industrie.

Groetjes van Isabella

Over Hart voor Dieren 12/2015

Genieten van het dierenrijk

Beste Hart voor Dieren. Ik ben al jaren abonnee van jullie heerlijke blad, maar het moet me even van het hart dat ik er extra van geniet sinds jullie voorin de Foto's van de Maand hebben staan. Elke keer sta ik weer versteld van de schoonheid en de humor van het dierenrijk. Puur genieten!

Janneke Bosvelt

Dieren van vilt

Een aandenken aan mijn kat

Hallo, lieve mensen van Hart voor Dieren. Ik zag in een oude uitgave van jullie magazine een artikel over vilten kussentjes en knuffeldieren en kreeg toen een idee: Ik wilde mijn gestorven kater Bino van vilt laten namaken. Ik vind hem heel goed gelukt en zal hem altijd houden als aandenken.

B. Thaidigsmann

Schrijf ons! Jouw mening, kritiek, complimenten, opmerkingen en wensen zijn altijd welkom!

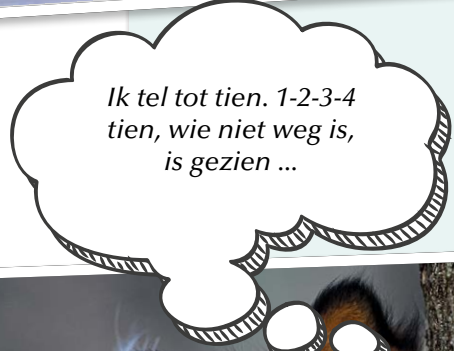
Hart voor Dieren, Postbus 7272, 4800 GG Breda. E-mail: nique.allsoop-hanskamp@vipmedia.nl

Kan me niet schelen hoe het eruitziet – ik wil warme sokken en een zonnebril voor kerst!

Met een nootje in mijn wangzak heb ik altijd wat te snoepen.

Ik tel tot tien. 1-2-3-4 tien, wie niet weg is, is gezien ...

Voor de feestdagen gun ik mezelf nog een muizenslaapje.

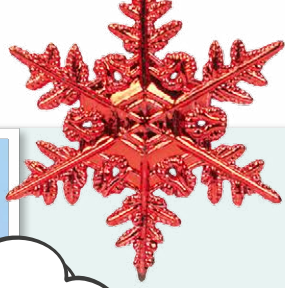

Hé, wat kijk je nou! Macho's plassen staand!

Verzin mee!

Kun je bij deze foto een grappige tekst verzinnen? Mail hem dan naar redactie.hvd@vipmedia.nl onder vermelding van 'Beest in Beeld 1/2016'. Of stuur hem op naar: Redactie Hart voor Dieren, 7272, 4800 GG Breda. De leukste tekst vind je terug in Hart voor Dieren 3/2016. De inzender daarvan wordt beloond met een kleine attentie en eeuwige roem. **Winnaar uit het magazine van 11/2015: Hannah Vrijen**

Wat een wonderlijke
sneeuwvlok. Ik vraag me
af of hij vriendjes met me
wil worden...

Nog een paar nachtjes
slapen en dan:
cadeautjes uitpakken!

Wees op je hoede –
voor je het weet,
vries je vast!

> SOS voor de sneeuw-koningen

De sneeuwhaas, de keep en de poolvos kunnen tegen de koudste winters. Maar hoe gaan ze om met klimaatveranderingen?

WANNEER ZIJN TWEE KATTEN BETER?

Is je kat een geboren eenling of zoekt hij toch een kameraadje ter gezelschap? Onze kattenexperts geven handige tips.

En verder in het volgende nummer:

Asielhonden en -katten van de maand, dierenartsen en gedragsdeskundigen beantwoorden lezersvragen over cavia's, muizen en vogels, Beestenweetjes, Foto's van de Maand, adoptie van dieren op afstand, het privéleven van Grumpy Cat, uilen in de kijker, de geschiedenis van het huiskonijn en nog veel meer!

REPORTAGE: IJSBEREN-LEVEN

Familielevens in Het Hoge noorden. Onze verslaggevers hebben het geheimzinnige gezinsleven van ijsberen onderzocht en geweldige foto's meegebracht.

> Deze dieren brengen geluk

In het nieuwe jaar kunnen we allemaal wel wat 'varken' gebruiken. We stellen je voor aan tien dierlijke geluksbrengers.

OMGAAN MET ANGSTEN BIJ HONDEN

Dierenartsen schatten dat 40 procent van onze honden aan angst lijden. Verlatingsangst en geluidsfobie kunnen het leven moeilijk maken voor mens en dier. Waar deze angsten vandaan komen en hoe je ze het beste aanpakt, vertellen onze experts je volgende maand.

FOTO'S: ANIMAL PRESS, HÜTTENMOSER, CATERS NEWSAGENCY, BENDOV, PHOTOGRAPHER OF THE YEAR, SHUTTERSTOCK, PANBAZIL, DANYL

De volgende verschijnt op 21 januari 2016

Of al twee dagen eerder voor abonnees. Met prijsvoordeel of cadeau. Word nu abonnee op www.hartvoordieren.nl of www.hartvoordieren.be

Dichter bij de dieren

Open dagen 2016

Vrijdag 29 januari	15.00 – 21.00 uur
Zaterdag 30 januari	9.30 – 15.00 uur
Zaterdag 12 maart	9.30 – 15.00 uur

**CURSUSCENTRUM
DIERVERZORGING**

Groenhorst
Barneveld

www.opendagbarneveld.nl

FRONTLINE Combo[®]

De omgevings-actief formule

HUISDIER

OMGEVINGS
actief

LEEFOMGEVING

De kracht van FRONTLINE Combo[®]

- ✓ Doodt vlooiën, teken en bijtende luizen op uw hond of kat.
- ✓ Doodt vlooieneitjes en -larven in de directe omgeving van het behandelde dier.
- ✓ Doodt teken zodat deze geen bedreiging meer vormen voor uw dier en de omgeving.
- ✓ Biedt met één behandeling meerdere weken bescherming.
- ✓ Tevredenheidsgarantie.

OMGEVINGS
actief

De FRONTLINE Combo[®] omgevings-actief formule
rekent af met vlooieneitjes, -larven en poppen in de leefomgeving van uw huisdier

FRONTLINE COMBO[®] SPOT ON KAT (fipronil + (S)-methopreen) - Reg. NL 10142 - Vrij. FRONTLINE COMBO[®] SPOT ON HOND S/M/L/XL (fipronil + (S)-methopreen) - Reg. NL 10138 t/m. 10141 - Vrij. Indicaties: eliminatie van vlooiën (*Ctenocephalides*spp.), teken (o.m. *I. ricinus*, *D. variabilis*, *R. sanguineus*) en bijtende luizen (kat: *F. subrostratus*; hond: *T. canis*). Dosering: Eén pipet van 0,5 ml per kat of fret of één pipet van aangepaste inhoud per hond, voor lokale toepassing op de huid. Minimalebehandelingsinterval is 4 weken. Contra-indicaties: niet toedienen aan kittens jonger dan 8 weken oud en/of minder dan 1 kg. Niet toedienen aan fretten jonger dan 6 maanden oud. Niet toedienen aan puppies jonger dan 8 weken oud en/of minder dan 2 kg. Niet gebruiken bij zieke of herstellende dieren, bij konijnen en bij niet-doelsoorten. Bijwerkingen: zeer zeldzaam voorbijgaande lokale huidreacties en algemene jeuk of haarverlies. Eventueel overmatig speeksel en braken. Voorzorgsmaatregelen: o.m. contact van het product met de mond, huid en ogen vermijden. Behandelde dieren niet aanraken tot de toedieningsplaats droog is. Speciale aandacht geven aan kittens, jonger dan 8 weken, die in contact komen met een behandeld moederdier. Verdere informatie zie bijsluiter of beschikbaar bij Merial B.V., Kleermakerstraat 10, 1991 JL Velsbroek (info.nl@merial.com) of op www.frontline-combo.nl. fs190213. © Geregistreerd handelsmerk van Merial. © Merial 12-2015 - Alle rechten voorbehouden. Matt Art 17327_3BU/09/2015.

